

Från: Melanie Hedlund Bjersten
<melanie.hedlund.bjersten@regeringskansliet.se> för M Klimatenheten
<m.klimatenheten@regeringskansliet.se>

Skickat: den 17 september 2021 14:18

Kopia: betankande@elanders.com; M Rättssekretariatet

Ämne: Remiss av promemorian - Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter - Svar senast 10/1 2022

Bifogade filer: Remissmissiv Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter.pdf; Promemoria Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp

Flagga: Har meddelandeflagga

Remittering av promemorian "Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter"

Remissinstanser enligt bifogad missiv.

Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet **senast den 10 januari 2022**. Svaren bör lämnas per e-post till m.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se. Ange diarienummer M2021/01748 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument. Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från regeringens webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Linnéa Klefbäck
Ämnesråd

Med vänlig hälsning

Melanie Hedlund Bjersten
Enhetsassistent

Klimatenheten
Miljödepartementet
Regeringskansliet
08-405 8933
melanie.hedlund.bjersten@regeringskansliet.se
www.regeringen.se

Regeringskansliet

Miljödepartementet
Rättssekretariatet,
Anna-Karin Rosman

Remittering av promemorian Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter

Remissinstanser

Alingsås kommun

Arjeplogs kommun

BIL Sweden

Brandskyddsföreningen Sverige

Dals-Eds kommun

Domstolsverket

Fastighetsägarna

Fortifikationsverket

Försvarets materielverk

Försvarsmakten

Gnesta kommun

Gnosjö kommun

Grums kommun

Göteborgs kommun
Hallstahammar kommun
Halmstads kommun
Hedemora kommun
Härnösands kommun
INCERT AB
Justitieombudsmannen
Järfälla kommun
Karlshamns kommun
Kemikalieinspektionen
Kemisk-Tekniska Leverantörsförbundet
Kommerskollegium
Konkurrensverket
Konsumentverket
Kungsbacka kommun
Kyl- och Värmepump Importörerna
Köpings kommun
Leksands kommun
Livsmedelsverket
Livsmedelsföretagen
Ljungby kommun

Lysekils kommun

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Länsstyrelsen i Örebro län

Malmö kommun

Motala kommun

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Nacka tingsrätt, allmänna domstolen samt mark- och miljödomstolen

Naturvårdsverket

Norrköpings kommun

Oxelösunds kommun

Pajala kommun

Polismyndigheten

Regelrådet

Robertsfors kommun

Skinnskattebergs kommun

Skövde kommun

Sotenäs kommun

Statens fastighetsverk

Stockholms kommun

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)

Svensk Dagligvaruhandel

Svensk Handel

Svenska Kyl- och Värmepumpföreningen

Svenska Kyltekniska Föreningen

Svensk sjöfart

Svenskt flyg

Sveriges Bilåtervinnares Riksförbund

Sveriges Fordonsverkstäders Förening (SFVF)

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR

Tanums kommun

Trafikverket

Training partner

Transportföretagen

Transportstyrelsen

Umeå kommun

Vansbro kommun

Vattenfall

Vellinge kommun

Vilhelmina kommun

Västerås kommun

Åklagarmyndigheten

Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet **senast den 10 januari 2022**. Svaren bör lämnas per e-post till m.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se. Ange diarienummer M2021/01748 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från regeringens webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Linnéa Klefbäck
Ämnesråd

Miljödepartementet

Översyn av bestämmelserna om fluorerade växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen och tillhörande miljöstraffavgifter

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att ett bemyndigande och vissa standarder som förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (här kallad f-gasförordningen) hänvisar till ska uppdateras och att vissa ord och uttryck i förordningen ska förtydligas.

Förslagen innebär också att anpassningen av bestämmelserna i förordningen till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EU-förordningen om f-gaser) förbättras och att överflödiga bestämmelser tas bort.

Det föreslås att vissa krav ska införas och vissa förtydligas, och att vissa undantag från befintliga krav ska införas. Bland annat föreslås ett krav på servicetekniker att se till att läckage har åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på.

Naturvårdsverket föreslås få meddela närmare föreskrifter om kunskapskrav som gäller för personer som endast utför installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter.

Befogenheten och ansvaret för certifieringsorgan att utse bedömningsorgan föreslås förtydligas och samlas i en ny bestämmelse. Certifieringsorgan gällande arbete med elektriska brytare utses.

Det föreslås att en bestämmelse i förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen om förbud mot att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till andra än aktörer som bedriver verksamhet för destruktion av sådana köldmedier ska ändras. Ändringen syftar till att förtydliga att medierna endast får levereras till den som bedriver verksamhet för bortskaffande eller insamling av sådana köldmedier.

Vidare ska haloner få användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade även i andra luftfartyg än militära.

Det föreslås också nya miljöstraffavgifter, dels för överträdelse av krav på certifikat enligt EU-förordningen om f-gaser, dels för överskridande av överförd kvot fluorkolväten, dels för överträdelse av ett nytt krav på att läckage har åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på. En bestämmelse om miljöstraffavgift för överträdelse av begränsningar som gäller rätt att sälja och köpa f-gas föreslås förtydligas.

Kommunernas ansvar för tillsynen i fråga om utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt EU-förordningen om f-gaser eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet) föreslås förtydligas.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

1. Författningsförslag

1.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

dels att 6, 23–25 och 30 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 1, 3, 4, 7, 10, 11, 13, 15–19, 22, 26–29, 31, 34 och 43 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 11 a, 12 a, 13 a, 19 a och 30 §§, och närmast före 12 a och 30 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning är meddelad med stöd av

– 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 7–11, 13–43 och 45 §§,

– 15 kap. 6 § miljöbalken i fråga om 12 §, och

– 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

– 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 7–11 a, 12 a–43 och 45 §§,

– 15 kap. 39 § miljöbalken i fråga om 12 §, och

3 §

I denna förordning avses med ackrediterat certifieringsorgan en fysisk eller juridisk person som genom att uppfylla kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på organ som certifierar personer (*SS-EN ISO/IEC 17024:2003*)

1. är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll, eller

2. i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Turkiet är ett certifieringsorgan som

I denna förordning avses med ackrediterat certifieringsorgan en fysisk eller juridisk person som genom att uppfylla kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på organ som certifierar personer (*SS-EN ISO/IEC 17024:2012*)

a) har ackrediterats av ett ackrediteringsorgan som uppfyller kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på ackrediteringsorgan som ackrediterar organ för bedömning av överensstämmelse (*ISO/IEC 17011:2004*), eller

b) på annat sätt visar att motsvarande kvalitetskrav är uppfyllda i fråga om oberoende och teknisk och yrkesmässig kompetens, om de uppgifter som personen ska fullgöra avser sådant som krävs för att första gången släppa ut en produkt på marknaden.

a) har ackrediterats av ett ackrediteringsorgan som uppfyller kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på ackrediteringsorgan som ackrediterar organ för bedömning av överensstämmelse (*SS-EN ISO/IEC 17011:2018*), eller

4 §

I denna förordning avses med

f-gas: en fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel 2.1 i EU-förordningen om f-gaser,

f-gas: fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel 2.1 i EU-förordningen om f-gaser,

köldmedium: ett medium som består av eller innehåller en f-gas och är avsett att användas i ett köldmediesystem och som vid en viss temperatur och ett visst tryck tar upp värmeenergi och vid en högre temperatur och ett högre tryck avger värmeenergi, vanligen med ett ändrat aggregations-tillstånd,

köldmediesystem: sammankopplade köldmediehållande delar som bildar en sluten krets som ett köldmedium cirkulerar i för att uppta eller avge energi,

anläggning: de kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningar som används i en och samma verksamhet av samma operatör,

mobil utrustning: mobil utrustning som innehåller ett köldmedium,

mobil utrustning: utrustning som innehåller ett köldmedium och som normalt sett förflyttas under användning, inklusive utrustning för luftkonditionering som är monterad i ett fordon,

luftkonditioneringsutrustning i fordon: en utrustning i ett fordon, som innehåller ett köldmedium och är avsedd för luftkonditionering i fordonet,

personal: en fysisk person som utför ett arbete,

ingrepp i köldmediesystem: en åtgärd som innebär att någon del av köldmediesystemet öppnas, oavsett om systemet är trycksatt eller inte,

eller en åtgärd på en kringutrustning som kan påverka systemets säkerhet mot köldmedieutsläpp, och

konvertering: en åtgärd som innebär att fluorkolväten (HFC) i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning byts ut mot ett annat köldmedium.

konvertering: en åtgärd som innebär att fluorkolväten (HFC) i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning byts ut mot ett köldmedium *med större klimatuppvärmningspotential än tidigare använd gas eller mot en gas som anges i bilaga II i EU-förordningen om f-gaser.*

6 §

Bestämmelser om förbud i denna förordning gäller endast om motsvarande förbud inte redan följer av EU-förordningen om f-gaser. Bestämmelser om undantag från förbud enligt denna förordning får inte tillämpas i strid mot EU-förordningen om f-gaser.

7 §

Det är förbjudet att leverera köldmedium till andra mottagare än

- 1. den som enligt denna förordning får fylla på f-gaser i kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning,*
- 2. den som tillverkar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser, och*
- 3. den som bedriver verksamhet för rening eller destruktion av f-gaser.*

Trots första stycket får köldmedium som är avsett för en verksamhet för forskning, utbildning och utveckling av kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning levereras till den som bedriver verksamheten. Detsamma gäller köldmedium som är avsett för verksamhet som bedrivs av Försvarmakten, Försvarets materielverk eller Fortifikationsverket.

F-gas för användning i en verksamhet enligt 17 eller 18 § får endast säljas till och köpas av företag som har

- 1. ett certifikat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning,*
- 2. en anställd som har ett certifikat enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller*
- 3. en anställd som har ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon.*

10 §

Den som *installerar en hermetiskt slutet utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet.*

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter *f-gaser*.

Den som *utför arbetet ska se till att en läckagekontroll utförs i samband med*

- 1. installation eller första driftsättning av en hermetiskt slutet utrustning, och*
- 2. installation, ombyggnad eller något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning.*

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter *f-gas*.

11 §

Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av *f-gaser* som anges i artikel 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 eller 5.1 i EU-förordningen om *f-gaser* även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av *f-gas* som anges i artikel 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 och 5.1 i EU-förordningen om *f-gaser*, även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

11 a §

Den som fyller på f-gas i en luftkonditioneringsutrustning i ett fordon ska ha sett till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan utrustningen fylls på, även om detta ansvar inte följer av artikel 3.3 i EU-förordningen om f-gaser.

Krav på att dokumentera bevis vid överlåtelse

12 a §

Den som säljer icke-hermetiskt slutet utrustning som är påfylld med f-gas till slutanvändare ska dokumentera det bevis för att installationen kommer att utföras

av ett certifierat företag som krävs enligt artikel 11.5 i EU-förordningen om f-gaser. Dokumentationen ska innehålla

- 1. köparens namn,*
- 2. installationsadressen,*
- 3. datum för försäljningen,*
- 4. installationsföretagets namn och certifieringsnummer, och*
- 5. ett skriftligt åtagande av installationsföretaget om att utföra installationen, eller en kopia av ett sådant.*

Dokumentationen ska sparas i minst fem år och kunna visas upp i samband med tillsyn.

13 §

Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning föra register i enlighet med det som anges i artikel 6.1, 6.2 och 6.3 i EU-förordningen om f-gaser även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning föra register i enlighet med det som anges i artikel 6.1 och 6.2 i EU-förordningen om f-gaser, även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

13 a §

Den som tillhandahåller f-gas avsedd att användas i en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska föra register i enlighet med det som anges i artikel 6.3 i EU-förordningen om f-gaser, även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

15 §

Den som är operatör ska lämna en rapport till tillsynsmyndigheten om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning, i en anläggning på ett fartyg eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3

Den som är operatör för en utrustning eller anläggning som under någon del av ett kalenderår innehåller minst 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas ska lämna en rapport till tillsynsmyndigheten.

andra stycket och 4.1–4.3 i EU-förordningen om f-gaser.

Rapporten ska lämnas in senast den 31 mars året efter kalenderåret och vara undertecknad av operatören eller försedd med dennes elektroniska underskrift.

Rapporten ska innehålla	Rapporten ska innehålla
1. resultatet av de läckagekontroller som gjorts under kalenderåret,	1. <i>datum för och</i> resultatet av de läckagekontroller som gjorts under kalenderåret,
2. information om utrustning som skrotats under kalenderåret,	3. de uppgifter som anges i artikel 6.1 i <i>förordningen</i> om f-gaser,
3. de uppgifter som anges i artikel 6.1 i <i>förordningen</i> om f-gaser,	4. operatörens organisationsnummer, postadress och faktureringsadress,
4. operatörens organisationsnummer, postadress och faktureringsadress,	5. adress till och fastighetsbeteckning på den fastighet där utrustningen finns, om utrustningen är stationär,
5. adress till och fastighetsbeteckning på den fastighet där utrustningen finns, om utrustningen är stationär,	6. en förteckning över utrustningen, och
6. en förteckning över utrustningen, och	7. i fråga om utrustning på ett fartyg, fartygets namn, signalbokstäver eller liknande.
7. i fråga om utrustning på ett fartyg, fartygets namn, signalbokstäver eller liknande.	

16 §

Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 eller 11 § *på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning* ska ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 § *i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning som innehåller mer än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gas* ska ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, *även om EU-förordningen om f-gaser inte innebär att personalen behöver vara certifierad.*

17 §

De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska också uppfyllas av personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gaser. Certifieringen ska uppfylla

Personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gas ska vara certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, *även om EU-förordningen om*

kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen.

f-gaser inte innebär att personalen behöver vara certifierad.

Personal som omfattas av kraven i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon behöver inte vara certifierad enligt kraven i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

18 §

De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska också uppfyllas av företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning eller luftkonditioneringsutrustning i fordon. Certifieringen ska uppfylla kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen.

Ett företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gas ska vara certifierat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, även om EU-förordningen om f-gaser inte innebär att företaget behöver vara certifierat.

19 §

För installation, service och underhåll av *mobil* luftkonditioneringsutrustning i fordon är det trots 18 § tillräckligt att

För installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon *som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter f-gas*, är det trots 17 § tillräckligt att

1. certifieringen avser de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I och II i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet, eller

2. arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, *om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier.*

2. *i fråga om utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier,*

a) arbetet leds av någon som är certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, och

b) det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner.

19 a §

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om de krav som avses i 19 § första stycket 1.

22 §

Ett certifikat *enligt denna förordning* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har sin certifieringsverksamhet *anmäld* hos Naturvårdsverket.

Ett certifikat *för arbete med utrustning som innehåller f-gas* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som

1. är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller, och
2. har *anmält* sin certifieringsverksamhet hos Naturvårdsverket.

23 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och
2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artiklarna 4.1 och 4.4 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

24 §

Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och
2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artikel 8 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

25 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 5 och ett företagscertifikat enligt artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 10 i EU-förordningen, och

2. utsett ett sådant utvärderingsorgan som avses i artiklarna 5.1 och 5.4 i EU-förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

26 §

Ett certifikat om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som

1. uppfyller kraven på opartiskhet i artikel 4.1 i genomförandeförordningen,

2. har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och

3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 4.2 i genomförandeförordningen.

Ett certifikat enligt artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare får trots 22 § 1 utfärdas av någon som får utfärda personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

Certifieringsorganet ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

27 §

Ett företagscertifikat enligt 24 eller 25 § får inte vara äldre än fem år.

Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning eller artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem får inte vara äldre än fem år.

28 §

Ett personalcertifikat enligt 23 eller 25 § eller ett certifikat enligt 26 § får i fråga om utbildning i de teoretiska momenten i bilagan till den angivna EU-förordningen inte avse en examination som är äldre än fem år.

Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning eller artikel 5 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem, eller ett certifikat enligt 26 § får i fråga om utbildning i de teoretiska momenten i bilagan till den angivna EU-förordningen inte avse en examination som är äldre än fem år.

29 §

Ett intyg enligt denna förordning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket.

Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som fastställs i bilagan till EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som

1. är ackrediterat för att utfärda personalcertifikat
 - a) för de uppgifter som intyget gäller,
 - b) enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning,
 - c) enligt de krav som avses i 19 § första stycket 1, eller
 - d) enligt artikel 5 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem, och
2. har anmält sin intygsverksamhet hos Naturvårdsverket.

30 §

Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av någon enligt 29 § som har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i EU-förordningen är uppfyllda.

Bedömningsorgan

30 §

Det certifieringsorgan som enligt 22 § är behörigt att utfärda certifikat för arbete med utrustning som innehåller f-gas ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

31 §

Ackreditering enligt 22 § första stycket ska vara gjord av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Ackreditering enligt 22 § ska vara gjord av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

34 §

Bestämmelserna i 22–30 §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

Bestämmelserna i 22–29 §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i de angivna EU-förordningarna eller genomförandeförordningarna, och
2. visas upp i översättning till svenska.

43 §

Kravet på drift- och skötselinstruktioner i 8 § första stycket, kravet på läckagekontroll i 10 §, åtgärdsskyldigheten i 11 §, registerkravet i 13 §, underrättelseskyldigheten i 14 §, rapporteringskravet i 15 § och certifieringskravet i 16 § gäller inte kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustningar som innehåller f-gaser och som enbart används för forskning, utbildning och utveckling inom kyl- och värmeområdet.

Kravet på drift- och skötselinstruktioner i 8 § första stycket gäller inte kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gas och som enbart används för forskning, utbildning och utveckling inom kyl- och värmeområdet. Detsamma gäller kravet på läckagekontroll i 10 §, åtgärdsskyldigheten i 11 och 11 a §§, registerkravet i 13 §, underrättelseskyldigheten i 14 § och rapporteringskravet i 15 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2022.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen

Regeringen föreskriver att 1, 7 och 10 §§ förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning är meddelad med stöd av

- 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 6, 8, 9, och 10 §§,
- 15 kap. 6 § miljöbalken i fråga om 11 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

7 §

Det är förbjudet att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till *andra* än *aktörer* som bedriver verksamhet för *destruktion* av sådana köldmedier.

Det är förbjudet att lämna köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till *någon annan* än *den* som bedriver verksamhet för *insamling eller bortskaffande* av sådana köldmedier.

10 §

Haloner får trots 7 § användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade i

1. *militära* luftfartyg eller ubåtar, eller

2. militära fordon eller sådana stridsledningscentraler som finns i fartyg eller under jord, om halonerna inte kan ersättas med något annat ämne eller ny teknik.

För användning av haloner enligt första stycket finns det bestämmelser om särskilda avslutnings- och slutdatum i EU-förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

Haloner får trots 6 § användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade i

1. luftfartyg eller ubåtar, eller

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2022.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordning (2012:259) om miljöstraffavgifter

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

dels att 9 kap. 17 § ska betecknas 9 kap. 17 b §

dels att 9 kap. 4, 6 och 21 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 9 kap. 1 a, 4 a, 4 b och 17–17 c §§.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 a §

För en överträdelse av artikel 3.4 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att inte inneha ett föreskrivet certifikat ska en miljöstraffavgift betalas

- 1. med 3 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och*
- 2. med 10 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.*

4 §¹

För en överträdelse av artikel 11.4 eller 11.5 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att inte uppfylla föreskrivna krav på certifiering eller intyg ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

För en överträdelse av artikel 11.4 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att sälja fluorerad växthusgas till någon annan än ett företag som innehar ett föreskrivet certifikat eller intyg eller har anställda som innehar föreskrivet certifikat eller utbildningsintyg ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

4 a §

För en överträdelse av artikel 11.4 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att

¹ Senaste lydelse 2016:1130.

köpa fluorerad växthusgas ska en miljöstraffavgift betalas

- 1. med 3000 kr, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och*
- 2. med 5 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.*

4 b §

För en överträdelse av artikel 11.5 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att sälja icke-hermetiskt sluten utrustning påfylld med fluorerad växthusgas till en slutanvändare, utan att kunna uppvisa dokumentation enligt 12 a § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser som bevisar att installationen ska utföras av ett företag som innehar ett föreskrivet certifikat, ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

6 §²

För en överträdelse av artikel 15.1 andra stycket i förordning (EU) nr 517/2014 genom att överskrida tilldelad kvot ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

För en överträdelse av artikel 15 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att överskrida en tilldelad eller överförd kvot ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

17 §

För en överträdelse av 7 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att sälja fluorerad växthusgas till någon annan än ett företag som innehar ett föreskrivet certifikat eller intyg eller har en anställd som innehar ett föreskrivet certifikat eller utbildningsintyg ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

² Senaste lydelse 2016:1130.

17 a §

För en överträdelse av 7 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att köpa fluorerad växthusgas ska en miljösanktionsavgift betalas

1. med 3 000 kr, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och
2. med 5 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.

17 c §

För en överträdelse av 11 a § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att inte ha sett till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan utrustningen fylls på ska en miljösanktionsavgift betalas med 5 000 kronor.

21 §³

För en överträdelse av 17 eller 18 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att inte uppfylla föreskrivna krav på certifiering ska en miljösanktionsavgift betalas

1. med 3 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och
2. med 10 000 kronor, om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.

För en överträdelse av 17 eller 18 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser genom att inte inneha ett föreskrivet certifikat ska en miljösanktionsavgift betalas

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2022.

³ Senaste lydelse 2016:1305.

1.4 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Regeringen föreskriver att 2 kap. 31 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

31 §⁴

Den kommunala nämnden har, utöver det som följer av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken, ansvar för tillsynen i fråga om

1. tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, som inte särskilt anges i miljöprövningsförordningen (2013:251) eller bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. vattentäkter som omfattas av tillståndsplikt som kommunen har föreskrivit enligt 9 kap. 10 § miljöbalken,

3. föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 29 § första stycket 3,

4. andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för,

5. hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden enligt 21 § första stycket, och

6. utrustning *i motorfordon, flyg och tåg* som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009.

6. utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009, *utom den tillsyn som*

- a) Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden enligt 21 § första stycket,*
- b) Transportstyrelsen utövar enligt 27 § 2, och*
- c) länsstyrelsen utövar enligt 30 §.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2022.

⁴ Senaste lydelse 2016:1131.

2. Nuvarande reglering

2.1 Regelverket för fluorerade växthusgaser

2.1.1 EU-förordningen om f-gaser

Regelverket för fluorerade växthusgaser (f-gaser) baseras på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EU-förordningen om f-gaser). Syftet med denna förordning är att skydda miljön genom minskade utsläpp av f-gaser.

Förordningen innehåller bestämmelser om begränsning, användning, återvinning och destruktion av f-gaser, och dithörande tilläggsåtgärder. Den föreskriver även villkor för utsläppande på marknaden av särskilda produkter och utrustning som innehåller eller vilkas funktion kräver f-gaser, liksom villkor för särskild användning av gaserna.

I förordningen finns också kvantitativa begränsningar för utsläppande på marknaden av fluorkolväten (en sorts f-gaser).

Här finns även krav på att både fysiska personer och företag ska vara certifierade för arbete med utrustning som innehåller f-gaser. Minimikraven för tillämpningen av dessa bestämmelser, vad gäller verksamheternas omfattning och de färdigheter och kunskaper som ska prövas, fastställs däremot i ett antal genomförandeförordningar, tillsammans med villkoren i övrigt för certifieringen och villkoren för ömsesidigt erkännande av certifikat utfärdade i andra medlemsstater.

EU-förordningen om f-gaser har ersatt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av den 17 maj 2006 om vissa fluorerade växthusgaser.

Krav på fysiska personer att vara certifierade

Enligt artikel 3.4 första stycket gäller kravet på certifikat för fysiska personer som utför sådana uppgifter som avses i artikel 10.1 a–c, dvs. som utför

- installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av utrustning och som förtecknas i artikel 4.2 a–f, dvs. stationär kylutrustning, stationär luftkonditioneringsutrustning, stationära värmepumpar, stationär brandskyddsutrustning, kylenheter i lastbilar

och släpfordon med kylaggregat och elektriska brytare som innehåller f-gaser,

- kontroll för läckor av utrustning som avses i artikel 4.2 a–e som föreskrivs i artikel 4.1, dvs. kontroll för läckor av stationär kylutrustning, stationär luftkonditioneringsutrustning, stationär värmepump, stationär brandskyddsutrustning, samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat, där utrustningen innehåller f-gaser i mängder på 5 ton koldioxidekvivalenter (mängden av en viss växthusgas uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekt) eller mer som inte ingår i skum. Kontroll för läckor av hermetiskt slutet utrustning som innehåller f-gaser i mängder på mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter omfattas inte av kravet på certifikat, förutsatt att utrustningen är märkt som hermetiskt slutet. Inte heller kontroll för läckor av elektriska brytare omfattas, förutsatt att de
 - har ett fastställt läckage som enligt tillverkarens tekniska specifikation och märkning i enlighet med denna är mindre än 0,1 procent per år,
 - är utrustade med en anordning för övervakning av tryck eller densitet, eller
 - innehåller mindre än 6 kg f-gaser,
- återvinning av f-gaser enligt vad som föreskrivs i artikel 8.1, dvs. återvinning av sådana gaser i kylkretsar i stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning, i kylkretsar i kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat, i stationär utrustning som innehåller lösningsmedel med f-gaser, i stationär brandskyddsutrustning och i stationära elektriska brytare. Kravet på certifikat vid återvinning gäller dock inte om de f-gaserna ingår i skum.

Fysiska personer som utför sådana uppgifter som avses i artikel 10.1 a–c ska enligt artikel 3.4 första stycket certifieras i enlighet med artikel 10.4 och 10.7.

Enligt artikel 10.2 ska medlemsstaten se till att det finns utbildningsprogram för fysiska personer som återvinner f-gaser från luftkonditioneringsutrustning i sådana motorfordon som omfattas av direktiv 2006/40/EG med utgångspunkt i de minimikrav som avses i artikel 10.5. Att återvinning av f-gaser från luftkonditioneringsutrustning i motorfordon däremot inte omfattas av kraven på att ha certifikat enligt denna förordning framgår av artikel 3.4 jämförd med artiklarna 10.1 c och 8.1.

Enligt artikel 10.3 ska de certifieringsprogram och den utbildning som föreskrivs i artikel 10.1 och 10.2 omfatta tillämpliga förordningar och tekniska standarder, förebyggande av utsläpp, återvinning, säker hantering av utrustning, information om relevant teknik för att ersätta eller minska användningen av f-gaser samt säker hantering av den relevanta tekniken.

Enligt artikel 10.4 ska certifikat inom de certifieringsprogram som föreskrivs i artikel 10.1 omfattas av villkoret att den sökande har klarat ett bedömningsförfarande som ska vara fastställt i enlighet med artikel 10.1, 10.3 och 10.5.

Enligt artikel 10.5 är minimikraven för certifieringsprogrammen de som anges i förordningarna (EG) nr 303/2008–nr 306/2008 och artikel 10.12. Med stöd av artikel 10.12 har förordning (EG) nr 303/2008 ersatts av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser (genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning). Förordning nr 305/2008 har ersatts av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser eller återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare (genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare).

Enligt artikel 10.7 ska befintliga certifikat och utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med förordning (EG) nr 842/2006, som har ersatts av EU-förordningen om f-gaser, vara fortsatt giltiga.

Krav på företag att vara certifierade

Enligt artikel 3.4 andra stycket gäller krav på certifikat för företag som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av den

utrustning som förtecknas i artikel 4.2 a–d, dvs. stationär kylutrustning, stationär luftkonditioneringsutrustning, stationära värmepumpar och stationär brandskyddsutrustning.

Företag som utför de angivna uppgifterna ska enligt artikel 3.4 andra stycket vara certifierade i enlighet med artikel 10.6 och 10.7.

Enligt artikel 10.6 ska medlemsstaten inrätta eller anpassa certifieringsprogram på grundval av de minimikrav som avses i artikel 10.5 för företag som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 4.2 a–d för andra parter räkning.

Som även anges ovan är minimikraven för certifieringsprogrammen enligt artikel 10.5 de som anges i förordningarna (EG) nr 303/2008-nr 306/2008 (nr 303/208 har ersatts av genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och nr 305/2008 har ersatts av genomförandeförordningen om certifiering av fysiska personer som arbetar med elektriska brytare) samt i artikel 10.12, som utgör en av de rättsliga grunderna för de nya genomförandeförordningarna.

Som också anges ovan ska enligt artikel 10.7 befintliga certifikat och utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med den tidigare EU-förordningen om f-gaser, förordning (EG) nr 842/2006, vara fortsatt giltiga.

Kvantitativa begränsningar för utsläppande på marknaden av fluorkolväten

Artikel 15 i EU-förordningen om f-gaser behandlar minskning av mängden fluorkolväten som släpps ut på marknaden. Enligt artikel 15.1 första stycket ska kommissionen se till att den mängd fluorkolväten som producenter och importörer tillåts släppa ut på unionsmarknaden inte överskrider den högsta tillåtna mängd per år som beräknas i enlighet med förordningens bilaga V.

Enligt artikel 15.1 andra stycket ska producenter och importörer se till att den mängd fluorkolväten de släpper ut på marknaden inte överskrider de kvoter de tilldelas, eller som de får överförda från en annan producent eller importör.

Enligt artikel 15.2 ska artikeln inte tillämpas på

- producenter och importörer av mindre än 100 ton koldioxidkvalenter av fluorkolväten per år

- fluorkolväten som importeras till unionen för destruktion
- fluorkolväten för användning av en producent i råvarutillämpningar som en producent eller importör levererar direkt till företag för användning i råvarutillämpningar
- fluorkolväten som en producent eller importör levererar direkt till företag för export från unionen, såvida dessa fluorkolväten inte därefter görs tillgängliga för någon annan part inom unionen före exporten
- fluorkolväten som en producent eller importör levererar direkt för användning i militär utrustning
- fluorkolväten som en producent eller importör levererar direkt till ett företag som använder dem för etsning av halvledande material och rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin
- fluorkolväten som en producent eller en importör levererar direkt till ett företag som tillverkar dosaerosoler för leverans av farmaceutiska substanser.

Enligt artikel 15.3 ska artikel 15, liksom artiklarna 16, 18, 19 och 25, också tillämpas på fluorkolväten i färdigblandad polyol (används bland annat för att tillverka skumisolering för kylskåp och frysar).

Artikel 16 behandlar tilldelningen av kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten.

Referensvärden ska enligt artikel 16.3 fastställas av kommissionen vart tredje år för de producenter och importörer som avses i artikel 16.1 och 16.2, dvs. de som rapporterat uppgifter i enlighet artikel 6 i förordning (EG) nr 842/2006 baserat på det årliga genomsnittet av de mängder de har rapporterat att de släppt ut på marknaden år 2009–2012. Referensvärdena ska beräknas i enlighet med förordningens bilaga V och fastställs i genomförandeakter.

Enligt artikel 16.2 får producenter och importörer som inte har rapporterat något utsläppande på marknaden enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 842/2006 för år 2009–2012 deklarerat sin avsikt att släppa ut fluorkolväten på marknaden under påföljande år.

Enligt artikel 16.4 får producenter och importörer som har fått referensvärden fastställda deklarerat ytterligare förväntade mängder enligt förfarandet i artikel 16.2.

Enligt artikel 16.5 ska kommissionen varje år tilldela producenter och importörer deras kvoter i enlighet med fördelningsmekanismen i bilaga VI. Enligt punkt 1 i bilagan ska varje företag för vilket det har fastställts ett referensvärde i enlighet med artikel 16.1 och 16.3 tilldelas en kvot som motsvarar 89 procent av referensvärdet multiplicerat med en viss procentandel som anges i bilaga V för det berörda året. Enligt punkt 2 i bilagan ska fastställande av den mängd som ska tilldelas företaget som har lämnat in en deklARATION i enlighet med artikel 16.2 ske på så vis att summan av de kvoter som tilldelats enligt punkt 1 subtraheras från den högsta tillåtna mängden för det aktuella året enligt bilaga V.

Kvotssystemet inbegriper enligt artikel 17 ett elektroniskt register över kvoterna, som kommissionen ansvarar för och som medlemsstatens behöriga myndighet har tillgång till (se angående behörig myndighet avsnitt 2.1.8). Registreringen är obligatorisk och görs med hjälp av en ansökan till kommissionen.

Överföring av kvoter och tillstånd att utnyttja kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten i importerad utrustning behandlas i artikel 18.

Enligt artikel 18.1 kan hela eller delar av kvoter föras över till en annan producent eller importör.

Enligt artikel 18.2 får producenter och importörer under vissa förutsättningar även bevilja ett annat företag tillstånd att utnyttja dess kvoter, om det gäller redan påfylld utrustning där fluorkolvätena redovisas inom kvotssystemet. Detta är dock en annan sak än överförd kvot; den producent eller importör som beviljar ett tillstånd att utnyttja dess kvoter ska enligt artikel 18.2 tredje stycket själv anses släppa ut de respektive mängderna fluorkolväten på marknaden vid tidpunkten för beviljandet av tillståndet.

2.1.2 Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning

I kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för

ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser (genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning) fastställs minimikraven för certifiering av fysiska personer som utför specificerade verksamheter i fråga om stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser, och även verksamhet som rör kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller f-gaser.

I denna genomförandeförordning fastställs även minimikrav för certifiering av företag som bedriver specificerade verksamheter åt andra parter i fråga om stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser.

Här anges också vissa undantag från kravet på certifikat för fysiska personer, samt villkoren för ömsesidigt erkännande.

Minimikraven för certifiering fastställs i artiklarna 1–6. Kraven ska enligt artikel 2.3 inte tillämpas på tillverknings- och reparationsverksamhet vid tillverkarens anläggningar.

Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning har ersatt kommissionens förordning (EG) nr 303/2008 av den 2 april 2008 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande av certifiering av företag och personal i fråga om stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser.

Certifikat för fysiska personer

Minimikraven gällande certifikaten för fysiska personer gäller enligt artikel 1 fysiska personer som utför de verksamheter som anges i artikel 2.1 när det gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning och kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller f-gaser.

Enligt artikel 2.1 tillämpas kraven på fysiska personer som utför

- läckagekontroll av utrustning som innehåller f-gaser i kvantiteter på 5 ton koldioxidekvivalenter eller mer och som inte ingår i skum, såvida inte utrustningen är hermetiskt försluten, är märkt som sådan och innehåller f-gaser i kvantiteter som understiger 10 ton koldioxidekvivalenter,
- återvinning,
- installation,
- reparation, underhåll eller service, eller
- nedmontering.

Minimikraven framgår av artikel 3.1 jämförd med artikel 2.1, artikel 4 och bilaga 1. Kraven skiljer sig åt mellan olika situationer och baserat på vilken utrustning verksamheten gäller. Certifikaten är därför indelade i olika kategorier. Kategorierna anges i artikel 3.2.

Enligt artikel 3.1 ska fysiska personer som utför de verksamheter som anges i artikel 2.1 ha ett sådant certifikat som avses i artikel 4 för motsvarande kategori i enlighet med artikel 3.2. Enligt artikel 4.1 krävs för certifikat att personen klarat ett teoretiskt och praktiskt prov som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper för den avsedda kategorin av certifikat som fastställs i bilaga I, anordnat av ett officiellt bedömningsorgan. Vilka uppgifter certifikatet ska innehålla och vad som gäller om ett certifieringssystem visserligen uppfyller kraven i förordningen men systemets intyg inte innehåller rätt uppgifter behandlas i artikel 4.2–4.4.

Kravet på certifikat tillämpas enligt artikel 3.3 a inte på den som utför hårdlödning, mjuklödning eller svetsning av delar i ett system eller en enskild utrustningsenhet i samband med någon av verksamheterna, förutsatt att personen har de kvalifikationer i övrigt som krävs enligt nationella bestämmelser för arbetet och övervakas av en ansvarig, certifierad person.

Även den som utför återvinning av f-gaser från utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) är enligt artikel 3.3 b under vissa förutsättningar undantagen kravet på certifikat.

Den som deltar i en utbildning för att bli certifierad för någon av verksamheterna och som utför denna under ledning av en ansvarig, certifierad person är enligt artikel 3.4 undantagen från kravet på certifikat, dock i högst 24 månader.

Certifikat för företag

Minimikraven gäller enligt artikel 5 de företag som avses i artikel 2.2, dvs. företag som för andra parter utför installation, reparation, underhåll, service eller nedmontering av stationär kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning.

De krav för certifikat som ska uppfyllas är enligt artikel 6.1 att företaget har tillräckligt många anställda som är certifierade för att klara den förväntade verksamhetsvolymen och att det finns bevis för att de har tillgång till nödvändiga verktyg och förfaranden. Vilka uppgifter certifikatet ska innehålla anges i artikel 6.2.

2.1.3 EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem

I kommissionens förordning (EG) nr 304/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av företag och personal med avseende på stationära brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller vissa fluorerade växthusgaser (EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem) fastställs minimikraven och villkoren för ömsesidigt erkännande för certifiering av företag och personal med avseende på stationära brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller vissa f-gaser.

Certifikat för personal

Förordningen ska enligt artikel 2.1 tillämpas på personal som när det gäller brandskyddssystem utför kontroll för läckage av applikationer som innehåller 3 kg f-gaser eller mer, återvinning, även när det gäller brandsläckare, installation underhåll eller service.

De minimikrav för personalcertifikat som ska uppfyllas anges i artikel 5.1. Kraven innebär att man ska ha klarat ett teoretiskt och praktiskt prov som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilagan, och som anordnats av ett officiellt bedömningsorgan. Vilka uppgifter personalcertifikatet ska innehålla anges i artikel 5.2.

Certifikat för företag

Förordningen ska enligt artikel 2.2 också tillämpas på företag som när det gäller brandskyddssystem utför installation, underhåll eller service. Enligt artikel 2.3 ska den inte tillämpas på tillverknings- och reparationsverksamhet

vid tillverkares anläggningar för behållare eller delar till stationära brand-skyddssystem som innehåller vissa f-gaser.

De minimikrav för företagscertifikat som enligt artikel 8.1 ska uppfyllas är att företaget har tillräckligt med certifierad personal för verksamheten och bevis på att personalen har tillgång till nödvändiga verktyg och förfaranden. Vilka uppgifter företagscertifikatet ska innehålla anges i artikel 8.2.

2.1.4 EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel

I kommissionens förordning (EG) nr 306/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller f-gaser från utrustning (EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel) fastställs minimikraven och villkoren för ömsesidigt erkännande för certifiering av personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller f-gaser från utrustning.

Förordningen ska enligt artikel 2.1 jämförd med artikel 1 tillämpas på personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller f-gaser från utrustning. Personal som deltar i utbildning för att erhålla ett certifikat är enligt artikel 2.2 undantagen från kravet på certifikat förutsatt att de utför verksamheten under handledning av en person som har ett certifikat. Detta gäller dock under högst ett år.

De minimikrav för personalcertifikat som ska uppfyllas anges i artikel 3.1 och innebär att man ska ha klarat ett teoretiskt och praktiskt prov som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilagan och som anordnats av ett officiellt bedömningsorgan. Vilka uppgifter certifikatet ska innehålla anges i artikel 3.2.

2.1.5 Genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare

I kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser eller återvinning av f-gaser från stationära elektriska brytare (genomförandeförordningen om certifiering

för elektriska brytare) fastställs minimikraven och villkoren för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller f-gaser eller återvinning av f-gaser från stationära elektriska brytare.

Förordningen ska enligt artikel 2.1 jämförd med artikel 1 tillämpas på fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation och nedmontering av elektriska brytare som innehåller f-gaser eller som utför återvinning av sådana gaser från stationära elektriska brytare.

Fysiska personer som deltar i en utbildning för att erhålla ett certifikat som omfattar den berörda verksamheten omfattas enligt artikel 2.2 inte av kravet på certifikat, förutsatt att de utför verksamheten under ledning av en person som har ett certifikat omfattande den verksamheten och som är fullt ansvarig för att verksamheten utförs korrekt. Detta gäller dock i högst 12 månader.

Förordningen ska enligt artikel 2.3 inte tillämpas på tillverknings- och reparationsverksamhet vid tillverkares anläggningar för elektriska brytare.

De minimikrav för certifikat för fysiska personer som ska uppfyllas anges i artikel 3.1 och innebär att man ska ha klarat ett teoretiskt och praktiskt prov som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilaga I och som anordnats av ett officiellt bedömningsorgan. Vilka uppgifter certifikatet ska innehålla anges i artikel 3.2.

Genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare har ersatt kommissionens förordning (EG) nr 305/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av personal som återvinner vissa fluorerade växthusgaser från högspänningsbrytare.

2.1.6 EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon

I kommissionens förordning (EG) nr 307/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav för utbildningsprogram och villkor för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg för personal med avseende på luftkonditioneringssystem som innehåller vissa fluorerade växthusgaser i vissa

motorfordon (EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon) fastställs minimikrav för utbildningsprogram och villkor för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg för personal med avseende på luftkonditioneringssystem som innehåller vissa f-gaser i vissa motorfordon.

I artikel 1 anges att kraven avser utbildningsprogram för personal som återvinner vissa f-gaser från luftkonditioneringssystem i motorfordon som omfattas av direktiv 2006/40/EG samt villkoren för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg som utfärdats enligt dessa krav. De minimikrav för intyg som ska uppfyllas fastställs i bilagan till förordningen.

Förordningen relaterar till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringssystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG, där det föreskrivs obligatoriskt införande av luftkonditioneringssystem med låg faktor för global uppvärmningspotential i motorfordon kategori m1 och n1 typgodkända från och med 2011 (se skäl 1 till förordningen).

2.1.7 Den svenska f-gasförordningen

Den svenska f-gasförordningen kompletterar EU-förordningen om f-gaser. Här finns bland annat nationella krav gällande intyg och ackreditering, förbud mot att leverera köldmedium till andra än vissa mottagare, bestämmelser om drift- och skötselinstruktioner och om läckagekontroll och begränsning av utsläpp, kunskapskrav för skötsel av anläggningar, bestämmelser om skyldighet för den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier att kostnadsfritt återta dem, samt bestämmelser om skyldighet att föra vissa register och om underrättelse- och rapporterings-skyldigheter. Här finns också nationella krav gällande certifikat och certifieringsorgan.

Certifikat för personal

Enligt 16 § f-gasförordningen ska personal som utför en läckagekontroll enligt 10 eller 11 § på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

Enligt 17 § f-gasförordningen ska de krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning uppfyllas också när det gäller certifikat för personal som utför läckagekontroll,

återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gaser.

I 20 § f-gasförordningen finns också ett krav på att någon ombord på fartyg till sjöss är certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, om det kan komma att utföras installation, ombyggnad, reparation eller andra ingrepp på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning.

Certifikat för företag

Enligt 18 § f-gasförordningen ska de krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning uppfyllas också när det gäller certifikat för företag som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning eller luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller f-gaser. För installation, service och underhåll av mobil luftkonditioneringsutrustning i fordon gäller dock enligt 19 § vissa lättnader i kraven.

Certifieringsorgan

Enligt 22 § f-gasförordningen ska ett certifikat enligt förordningen vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och som har anmält sin certifieringsverksamhet hos Naturvårdsverket.

Enligt 23 § 1, 24 § 1, 25 § 1 respektive 24 § 3 f-gasförordningen har certifieringsorganen ansvaret att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikat är uppfyllda och befogenhet att tillfälligt upphäva och återkalla dem.

2.1.8 Den behöriga myndighetens uppgifter

Den behöriga myndigheten avseende EU-förordningen om f-gaser är Naturvårdsverket (44 § f-gasförordningen). Detta innebär

- att myndigheten enligt artikel 6.2 andra stycket i EU-förordningen om f-gaser kan begära tillgång till de register som enligt artikeln ska föras av operatörer av utrustning för vilken kontroll av läckage krävs enligt artikel 4.1,
- att företag som tillhandahåller f-gaser enligt artikel 6.3 tredje stycket på begäran ska göra register med relevant information om köparna tillgängliga för myndigheten,

- att myndigheten enligt artikel 11.3 får begära att kommissionen undantagsvis i upp till fyra år godkänner utsläppande på marknaden av produkter och utrustning för vilka utsläpp på marknaden enligt artikel 11.1 jämförd med bilaga III är förbjudet,
- att myndigheten enligt artikel 15.4, om det har visats motiverat för att fungerande alternativ saknas eller är orimligt kostsamma, kan begära att kommissionen i upp till fyra år undantar sådana fluorkolväten som används i särskilda tillämpningar, eller särskilda kategorier av produkter eller utrustning, från det krav på årliga kvoter för utsläppande på unionsmarknaden som fastställs i artikel 15.1,
- att myndigheten enligt artikel 17.4 i informationssyfte ska ha tillgång till kommissionens elektroniska register över kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten, och
- att myndigheten enligt artikel 19.6 andra stycket kan begära tillgång till oberoende granskningsrapporter av de uppgifter som anges i bilaga VII gällande f-gaser som producenter, importörer och exportörer som under föregående år producerat, importerat eller exporterat mer än ett ton, eller 100 ton eller mer koldioxidekvivalenter f-gaser, enligt artikel 19.1 ska rapportera till kommissionen.

2.1.9 Tillsyn

Bestämmelser om det tillsynsansvar som hör samman med f-gaser finns i 2 kap. 4, 21, 27 och 29–32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13). Ansvaret är fördelat mellan i huvudsak den kommunala nämnden, länsstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Transportstyrelsen och Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

2.1.10 Sanktioner

Brott mot ett antal förbud och försiktighetsmått på området för f-gaser är straffbelagda enligt bestämmelser i 29 kap. miljöbalken. Bestämmelser om miljöstraffavgifter för överträdelse av bestämmelser rörande växthusgaser finns i 9 kap. förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

Miljöstraffavgift för överskridande av tilldelad kvot fluorkolväten enligt EU-förordningen om f-gaser finns i 9 kap. 6 § förordningen om miljöstraffavgifter.

Miljösanktionsavgift för en överträdelse av 10, 11, eller 16 § f-gasförordningen genom att inte uppfylla föreskrivna krav för läckagekontroll finns i 9 kap. 17 § förordningen om miljösanktionsavgifter. Avgift för överträdelse av 13 § f-gasförordningen genom att inte ha upprättat och fört register finns i 9 kap. 18 § förordningen om miljösanktionsavgifter. Avgift för överträdelse av 15 § f-gasförordningen genom att vara försenad med att lämna in en rapport finns i 9 kap. 20 § förordningen om miljösanktionsavgifter. I 9 kap. 21 § förordningen om miljösanktionsavgifter finns också miljösanktionsavgifter för överträdelse av f-gasförordningens krav på person- och företagscertifikat för verksamheter som avser mobil utrustning och, avseende företagscertifikat, luftkonditioneringsutrustning i fordon.

2.2 Regelverket för ämnen som bryter ned ozonskiktet

2.2.1 EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Syftet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet) är att fastställa regler för produktion, import, export, utsläppande på marknaden, användning, återvinning, återanvändning, regenerering och destruktion av ämnen som bryter ned ozonskiktet, och för uppgiftslämnande gällande dessa ämnen. Här fastställs även regler för import, export, utsläppande på marknaden och användning av produkter och utrustning som innehåller eller är beroende av sådana ämnen.

Förordningen tillämpas både på det som kallas kontrollerade ämnen och det som kallas nya ämnen, och även på produkter och utrustning som innehåller eller är beroende av kontrollerade ämnen. De kontrollerade ämnena är de som förtecknas i förordningens bilaga I och de nya ämnena är de som förtecknas i bilaga II; utöver detta förklaras inte uttrycken. Med produkter och utrustning som är beroende av kontrollerade ämnen avses produkter och utrustning som inte fungerar utan sådana ämnen.

2.2.2 Den svenska förordningen om ozonnedbrytande ämnen

Förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen innehåller bestämmelser som kompletterar EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Enligt förordningen om ozonnedbrytande ämnen är det med vissa undantag förbjudet att tillverka, använda, överlåta och saluhålla ozonnedbrytande ämnen och att leverera vissa köldmedier annat än för destruktion. Förordningen innehåller också en skyldighet för den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier att kostnadsfritt återta dem, och bestämmelser om rapporteringskyldighet. Här finns även en nationell bestämmelse om att personer som utför periodiska läckagekontroller av brandsystem och brandsläckare med halon (ett ozonnedbrytande ämne) ska omfattas av de minimikrav som anges i bilagan till EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem (som bara gäller utrustning som innehåller f-gaser).

2.2.3 Tillsyn

Bestämmelser om det tillsynsansvar som hör samman med ämnen som bryter ned ozonskiktet finns i 2 kap. 4, 21, 27 och 29–32 §§ miljötillsynsförordningen. Ansvaret är fördelat mellan i huvudsak den kommunala nämnden, länsstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Transportstyrelsen och Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

2.2.4 Sanktioner

Brott mot ett antal förbud och försiktighetsmått på området för ämnen som bryter ner ozonskiktet är straffbelagda enligt bestämmelser i 29 kap. miljöbalken. Bestämmelser om miljöstraffavgifter för överträdelser av bestämmelser rörande ozonnedbrytande ämnen finns i 9 kap. förordningen om miljöstraffavgifter. Samtliga bestämmelser om miljöstraffavgifter på området för ämnen som bryter ner ozonskiktet rör överträdelser av bestämmelser i EU-förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

3. Förslag till ändringar i f-gasförordningen

3.1 En upplysning om ett bemyndigande justeras

Förslag: Upplysningen om bemyndigandet för en bestämmelse om återtagande av levererade köldmedier justeras.
--

Skälen för förslaget: I 12 § f-gasförordningen finns en bestämmelse om att den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier är skyldig att kostnadsfritt återta levererade köldmedier som omhändertagits och tillhandahålla behållare för det ändamålet. I 1 § anges att bestämmelsen är

meddelad med stöd av 15 kap. 6 § miljöbalken. Det bemyndigande som avses är 15 kap. 12 § miljöbalken, som tidigare hade beteckningen 6 §.

Bestämmelsen i 15 kap. 12 § miljöbalken ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter om skyldighet för producenter att se till att avfall samlas in, transporterar bort, återvinns eller bortskaffas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Regeringen har nyligen föreslagit att bemyndigandet ska avse föreskrifter ”för att införa system för utökat producentansvar för avfallshantering” (prop. 2020/21:198). För system för utökat producentansvar gäller vissa minimikrav i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv.

Bestämmelsen i f-gasförordningen kan inte anses vara en bestämmelse om system för utökat producentansvar och kan därför inte, när 15 kap. 12 § miljöbalken ändras, anses meddelad med stöd av den bestämmelsen. Bestämmelsen kan dock meddelas med stöd av 15 kap. 39 § miljöbalken. Enligt den bestämmelsen får regeringen eller den myndighet eller kommun som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om hur avfall ska hanteras som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Hänvisningen i 1 § f-gasförordningen bör därför ändras.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 1 § f-gasförordningen.

3.2 Uppdatering av standarder och förtydligande av ordförklaringar

Förslag: Förordningens hänvisningar till standarder uppdateras så att de avser nu gällande standarder, och vad som i förordningens avses med mobil utrustning och konvertering förtydligas.

Skälen för förslaget: I 3 § f-gasförordningen finns hänvisningar till Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standarder för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav, dels på organ som certifierar personer, dels på ackrediteringsorgan som ackrediterar organ för bedömning av överensstämmelse. Dessa bör uppdateras till gällande standarder, dvs. SS-EN ISO/IEC 17024:2012 respektive SS-EN ISO/IEC 17011:2018.

I f-gasförordningen förklaras mobil utrustning som ”mobil utrustning som innehåller ett köldmedium” och luftkonditioneringsutrustning i fordon som ”en utrustning i ett fordon, som innehåller ett köldmedium och är avsedd för luftkonditionering i fordonet”. I EU-förordningen om f-gaser definieras inget av dem, men däremot ordet mobil, vilket enligt artikel 3.24 innebär ”som normalt sett förflyttas under användning”. Den svenska förklaringen av uttrycket mobil utrustning är avsedd att omfatta luftkonditioneringsutrustning i fordon, vilket emellertid inte är tydligt. Av det skälet bör förklaringen av uttrycket ändras till ”utrustning som innehåller ett köldmedium och som normalt sett förflyttas under användning, inklusive utrustning för luftkonditionering som är monterad i ett fordon”.

Ett sådant förtydligande innebär att luftkonditioneringsutrustning i fordon inte behöver förklaras. Därmed kan förklaringen tas bort. Förslaget innebär ingen förändring i sak utan är avsett att förtydliga vad som redan gäller.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 3 och 4 §§ f-gasförordningen.

3.3 Ett förbud mot leverans av köldmedium anpassas till EU-förordningen om f-gaser

Förslag: En bestämmelse i f-gasförordningen om förbud mot att leverera köldmedium till andra än vissa mottagare, och om undantag från förbudet, anpassas till EU-förordningen om f-gaser.

Skälen för förslaget

Bestämmelser om förbud i f-gasförordningen gäller enligt 6 § endast om motsvarande förbud inte redan följer av EU-förordningen om f-gaser. Bestämmelser om undantag från förbud enligt förordningen får enligt bestämmelsen inte tillämpas i strid mot EU-förordningen om f-gaser.

Det är enligt 7 § första stycket f-gasförordningen förbjudet att leverera köldmedium till andra mottagare än

- den som enligt f-gasförordningen får fylla på f-gaser i kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning,
- den som tillverkar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser, och
- den som bedriver verksamhet för rening eller destruktion av f-gaser.

Köldmedium som är avsett för en verksamhet för forskning, utbildning och utveckling av kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning får enligt paragrafens andra stycke levereras till den som bedriver verksamheten.

Detsamma gäller köldmedium som är avsett för verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Fortifikationsverket.

EU-bestämmelser om begränsningar av utsläppandet på marknaden

Artikel 11.4 i EU-förordningen om f-gaser anger att för utförandet av installation, service, underhåll eller reparation av utrustning som innehåller eller kräver f-gaser, och kräver certifiering eller intyg, f-gaser endast får säljas till och köpas av

- företag som innehar relevanta certifikat eller intyg i enlighet med artikel 10, eller
- företag som har anställda som innehar ett certifikat eller utbildningsintyg enligt artikel 10.2 och 10.5.

I artikel 11.4 anges även att bestämmelsen inte ska hindra icke-certifierade företag som inte utför de angivna verksamheterna från att samla in, transportera eller leverera f-gaser.

Den rättsliga grunden för EU-förordningen utgörs av artikel 192.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Enligt denna artikel ska Europaparlamentet och rådet besluta om vilka åtgärder som ska vidtas av unionen för att uppnå de mål för unionens miljöpolitik som anges i artikel 191, dvs. att bevara, skydda och förbättra miljön, att skydda människors hälsa, att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt, samt att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem. Enligt artikel 193 ska emellertid de skyddsåtgärder som antas enligt artikel 192 inte hindra medlemsstaten från att behålla eller införa strängare skyddsåtgärder. Krav ställs på att åtgärderna ska vara förenliga med fördragen och anmälas till kommissionen. Vanligtvis är det reglerna om förbud mot kvantitativa import- och exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan som aktualiseras i prövningen av åtgärdernas förenlighet med fördragen, alltså artiklarna 34–36 i EUF-fördraget. En nationell bestämmelse får inte motsvaras av direkt tillämpliga bestämmelser i en EU-förordning, dvs. utgöra s.k. dubbelreglering, och inte heller gå emot ett EU-förbud. Detta uttrycks i f-gasförordningen genom att det i 6 § anges att bestämmelser om förbud i förordningen gäller endast om motsvarande förbud inte redan följer av EU-förordningen om f-gaser, och

att bestämmelser om undantag från förbud inte får tillämpas i strid mot EU-förordningen om f-gaser.

De ändringar som föreslås

Det enda förbudet i f-gasförordningen är det som framgår av 7 §. Tydlighetsskäl talar därför för att bestämmelsen i 6 § bör upphöra och att 7 § i stället anpassas till EU-förordningens bestämmelser. Nedan förklaras skälen till ändringen av 7 § närmare.

Leverans av f-gas till verksamhet som kräver certifikat endast enligt f-gasförordningen

Det som på motsvarande sätt som i artikel 11.4 i EU-förordningen om f-gaser kan och behöver regleras i 7 § f-gasförordningen är leverans till verksamhet som kräver certifikat enligt 17 eller 18 § f-gasförordningen. Dessa bestämmelser utgör nationella krav på att vara certifierad, och begränsningen i artikel 11.4 gäller därmed inte i de verksamheter som avses där. Därför bör bestämmelsen i 7 § första stycket 1 ändras så att den anger att f-gas för användning i en verksamhet enligt 17 eller 18 § får säljas till och köpas endast av företag som har ett certifikat enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, en anställd som har ett certifikat enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i samma förordning, eller en anställd som har ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon. För att enligt f-gasförordningen få fylla på f-gaser krävs som huvudregel certifikat. Därmed motsvarar förslaget regleringen i nuvarande 7 § första stycket 1, och förtydligar bestämmelsen.

F-gas som säljs till eller köps av företag för tillverkning av utrustning som innehåller f-gaser

Enligt 7 § första stycket 2 f-gasförordningen är leverans av köldmedium till den som tillverkar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser undantagen från det generella förbudet i bestämmelsens inledning. F-gaser som säljs till eller köps av företag för *tillverkning av* utrustning som innehåller f-gaser nämns inte i artikel 11.4. Artikeln hänvisar vad gäller de företag som f-gaser får säljas till och köpas av till företag som har relevanta företagscertifikat eller intyg, eller som har anställda som innehar certifikat eller utbildningsintyg, till artikel 10. Enligt artikel 10.5 i EU-förordningen om f-gaser är minimikraven för certifieringsprogrammen de som anges i förordningarna (EG) nr 303/2008-nr 306/2008, dvs.

genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem och genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare. Enligt dessa förordningar ska de inte tillämpas på tillverknings- eller reparationsverksamhet vid anläggningar för tillverkning. Detta innebär att det enligt artikel 11.4 i EU-förordningen om f-gaser är tillåtet att f-gaser säljs till och köps av den som tillverkar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser, oavsett om denne är certifierad. Bestämmelsen 7 § första stycket 2 är därmed överflödigt och bör tas bort.

Förordning (EG) nr 306/2008 gäller certifiering av personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller f-gaser från utrustning, dvs. den gäller inte utrustning, och omfattas därmed inte av 7 § första stycket 2 f-gasförordningen.

Leverans av köldmedium till den som bedriver verksamhet för rening eller destruktion av f-gaser

Leverans av köldmedium till den som bedriver verksamhet för rening eller destruktion av f-gaser är enligt 7 § första stycket 3 f-gasförordningen undantagen från det generella förbudet i bestämmelsens inledning. Beredning av en återvunnen f-gas för att uppnå en standard motsvarande ett nyproducerat ämne, med beaktande av dess avsedda användningsområde, definieras i artikel 2.16 i EU-förordningen om f-gaser som *regenerering*. I regenerering ingår således, enligt EU-förordningen, rening av f-gaser. Destruktion utgör enligt definitionen i EU-förordningens artikel 2.17 ett förfarande genom vilket hela eller större delen av en f-gas permanent omvandlas eller uppdelas i ett eller flera stabila ämnen som inte är f-gaser. Enligt artikel 11.4 i EU-förordningen ska artikelns begränsningar vad gäller vem f-gas får levereras till inte hindra icke-certifierade företag som utför annan verksamhet än installation, service, underhåll eller reparation av utrustning som innehåller f-gaser eller vars funktion kräver sådana gaser från att samla in, transportera eller leverera f-gaser. Insamling av f-gas – oaktat om det är för rening, destruktion eller återvinning – är således uttryckligen tillåten enligt artikel 11.4 i EU-förordningen, vilket innebär att 7 § första stycket 3 f-gasförordningen, gällande leverans för rening och destruktion, är överflödigt och bör tas bort.

Leverans av köldmedium som är avsett för en verksamhet för forskning, utbildning och utveckling av f-gasutrustning

Trots det generella förbudet i inledningen till 7 § första stycket får köldmedium som är avsett för en verksamhet för forskning, utbildning och utveckling av kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning enligt bestämmelsens andra stycke första meningen levereras till den som bedriver verksamheten. EU-förordningen om f-gaser särreglerar inte utsläppande på marknaden för verksamhet för vare sig forskning, utbildning eller utveckling av utrustning. Sådan verksamhet särregleras inte heller i andra avseenden i EU-förordningen. I den mån sådana verksamheter ägnar sig åt det som avses i artikel 11.4, alltså utförandet av installation, service, underhåll eller reparation av utrustning, som innehåller f-gaser eller vars funktion fordrar sådana, som kräver certifiering eller intyg enligt artikel 10, ingår de därmed i artikelns tillämpningsområde. Det framgår således redan av artikel 11.4 i vilken utsträckning det är tillåtet att leverera f-gaser till verksamheter för forskning, utbildning och utveckling av kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning. Denna bestämmelse i 7 § andra stycket är därmed överflödigt och bör tas bort.

Leverans av köldmedium som är avsett för verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Fortifikationsverket

Trots det generella förbudet i inledningen till 7 § första stycket får även köldmedium som är avsett för verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Fortifikationsverket enligt bestämmelsens andra stycke, andra meningen, levereras till den som bedriver verksamheten. EU-förordningen om f-gaser särreglerar inte utsläppande på marknaden till sådan verksamhet. Militär utrustning särregleras i EU-förordningen såtillvida att det enligt artikel 11.1 är förbjudet att släppa ut de produkter och den specifika utrustning som anges i bilaga III på marknaden, med undantag för militär utrustning, från och med det datum som anges i den bilagan. I den mån de aktuella verksamheterna ägnar sig åt det som avses i artikel 11.4, alltså utförandet av installation, service, underhåll eller reparation av utrustning, som innehåller f-gaser eller vars funktion fordrar sådana, som kräver certifikat eller intyg enligt artikel 10, ingår de dock i tillämpningsområdet för artikel 11.4. Det framgår således redan av denna artikel i vilken utsträckning det är tillåtet att leverera f-gaser till sådana verksamheter. Även denna bestämmelse i 7 § andra stycket är därmed överflödigt och bör tas bort.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 6 och 7 §§ f-gasförordningen.

3.4 Servicetekniker ska se till att läckage har åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på

Förslag: Utöver operatörer ska även servicetekniker för luftkonditioneringsutrustning i fordon vara skyldiga att avvakta med påfyllning av f-gaser tills utrustningen har läckagekontrollerats och läckor har reparerats.

Skälen för förslaget: I de flesta personbilar finns f-gas, vanligtvis ca 1 ton koldioxidekvivalenter per personbil. På grund av ålder och slitage uppstår med tiden läckage i utrustningen och gas behöver därför fyllas på regelbundet. Om läckorna inte åtgärdas sker ett kontinuerligt läckage.

En operatör är enligt artikel 3.3 andra stycket i EU-förordningen om f-gaser skyldig att se till att utrustningen repareras utan dröjsmål när ett läckage av f-gaser upptäcks. Av detta följer ett ansvar för operatören för att utrustningen inte heller fylls på med f-gaser så länge risken för läckage kvarstår.

När det gäller luftkonditioneringsutrustning i fordon är den som utför service på utrustningen i allmänhet inte operatör i EU-förordningens mening. Därför bör det införas en bestämmelse i f-gasförordningen som anger att den som fyller på f-gas i en luftkonditioneringsutrustning i ett fordon ska ha sett till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan utrustningen fylls på, även om detta ansvar inte följer av artikel 3.3 i EU-förordningen om f-gaser.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i den föreslagna nya 11 a § f-gasförordningen.

3.5 Dokumentation av bevis för att installation kommer att utföras av ett certifierat företag vid försäljning av icke-hermetiskt tillsluten utrustning till slutanvändare

Förslag: Den som säljer icke-hermetiskt sluten utrustning påfylld med f-gas till slutanvändare ska dokumentera bevis för att installationen kommer att utföras av ett certifierat företag. Dokumentationen ska innehålla köparens namn, installationsadressen, datum för försäljningen,

installationsföretagets namn och certifieringsnummer samt ett skriftligt åtagande av installationsföretaget om att utföra installationen.

Skälen för förslaget: Icke-hermetiskt slutna utrustningar påfyllda med f-gaser får enligt artikel 11.5 i EU-förordningen om f-gaser säljas till slutanvändare endast om det kan bevisas att installationen ska utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10 i samma förordning. För en överträdelse av artikeln genom att inte uppfylla föreskrivna krav ska enligt 9 kap. 4 § förordningen om miljöstraffavgifter en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.

Artikeln anger inte på vilket sätt det ska bevisas att installationen ska utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10. Det gör att det är svårt att kontrollera att bestämmelsen följs. Därför bör en bestämmelse införas som anger att den som säljer icke-hermetiskt slutna utrustningar som är påfyllda med f-gas till slutanvändare ska dokumentera det bevis för att installationen kommer att utföras av ett certifierat företag som krävs enligt artikel 11.5 i EU-förordningen om f-gaser. Bestämmelsen bör även ange att dokumentationen ska innehålla datum för försäljningen och installationsföretagets certifieringsnummer.

I avsnitt 5.2 föreslås ett förtydligande av bestämmelsen i 9 kap. 4 § förordningen om miljöstraffavgifter, som rör miljöstraffavgift bland annat för överträdelse av artikel 11.5.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i den föreslagna nya 12 a § f-gasförordningen.

3.6 Skyldighet för företag som tillhandahåller f-gaser avsedda för viss mobil utrustning att föra register förtydligas och flyttas till en separat bestämmelse

Förslag: Ett krav på företag som tillhandahåller f-gaser avsedda för mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning att föra register i enlighet med det som anges i EU-förordningen om f-gaser flyttas till en separat bestämmelse.

Skälen för förslaget: Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning enligt 13 § f-gasförordningen föra register i enlighet med det som anges i artikel

6.1, 6.2 och 6.3 i EU-förordningen om f-gaser, även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Artikel 6.3 i EU-förordningen om f-gaser gäller dock inte skyldigheter för operatörer utan för företag som tillhandahåller f-gaser. När installation, service, underhåll eller reparation av viss utrustning som innehåller f-gaser, eller vars funktion kräver sådana gaser, utförs ska företaget som tillhandahåller f-gaserna enligt artikel 6.3 upprätta register med relevant information om köparna. Kravet gäller bara när f-gaserna är avsedda för viss utrustning. Vilken utrustning som berörs av kravet framgår av artikel 6.3 jämförd med artikel 11.4, 10 och 4.2. Mobil utrustning berörs bara delvis av dessa bestämmelser.

Eftersom kraven i 13 § f-gasförordningen endast gäller operatörer av utrustning är hänvisningen i bestämmelsen till artikel 6.3 i EU-förordningen felaktig och bör tas bort. I stället bör ett separat krav, riktat till företag som tillhandahåller f-gaser avsedda för mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, införas i en ny bestämmelse, med innebörden att dessa företag ska föra register i enlighet med det som anges i artikel 6.3 i EU-förordningen om f-gaser, även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 13 § och den föreslagna nya 13 a § f-gasförordningen.

3.7 Tillägg till rapporteringskrav för utrustning som innehåller minst 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas

Förslag: Den rapport som en operatör för en utrustning som under någon del av ett kalenderår innehåller minst 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas ska lämna till tillsynsmyndigheten ska innehålla datum för de läckagekontroller som gjorts under kalenderåret.

Skälen för förslaget: Den som är operatör ska enligt 15 § f-gasförordningen lämna en rapport till tillsynsmyndigheten om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning, i en anläggning på ett fartyg eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i EU-förordningen om f-gaser. Rapporten ska lämnas in senast den 31 mars

året efter kalenderåret och vara undertecknad av operatören eller försedd med dennes elektroniska underskrift. Rapporten ska innehålla

- resultatet av de läckagekontroller som gjorts under kalenderåret,
- information om utrustning som skrotats under kalenderåret,
- de uppgifter som anges i artikel 6.1 i EU-förordningen om f-gaser,
- operatörens organisations-nummer, postadress och faktureringsadress,
- adress till och fastighetsbeteckning på den fastighet där utrustningen finns, om utrustningen är stationär,
- en förteckning över utrustningen, och
- i fråga om utrustning på ett fartyg, fartygets namn, signalbokstäver eller liknande.

När ett läckage av f-gaser upptäcks ska operatörerna enligt artikel 3.3 i EU-förordningen om f-gaser se till att utrustningen repareras utan dröjsmål. När utrustningen är föremål för kontroll av läckor enligt artikel 4.1 och reparation har utförts avseende en läcka, ska operatörerna se till att utrustningen kontrolleras av certifierade fysiska personer inom en månad för att bekräfta att reparationen har fungerat.

Den kontroll som enligt artikel 3.3 i EU-förordningen respektive enligt 11 § i den svenska f-gasförordningen ska genomföras inom en månad när en reparation av läckage har genomförts är i nuläget svår att följa upp, eftersom datum för kontrollen inte behöver anges i rapporten till tillsynsmyndigheten. Därför bör datum för kontrollen ingå i det som ska anges i rapporten.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 15 § f-gasförordningen.

3.8 Bestämmelser om krav på certifikat som motsvarar krav i andra bestämmelser tas bort

Förslag: Bestämmelser om krav på certifikat som motsvarar krav på certifikat i andra bestämmelser ska tas bort. Detta gäller bestämmelser om krav på certifikat för den som utför läckagekontroll i samband med installation, ombyggnad eller annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning och för operatörer av mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning som utför läckagekontroller i samband med förebyggande åtgärder enligt EU-förordningen om f-gaser.

Skälen för förslaget

Nationella bestämmelser om krav på certifikat för den som utför läckagekontroller av f-gasutrustning i samband med ingrepp och förebyggande åtgärder

Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 eller 11 § f-gasförordningen på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska enligt 16 § ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

Den som installerar en hermetiskt slutet utrustning som innehåller mer än 5 ton koldioxidkvivalenter f-gaser, eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, ska enligt 10 § se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet. Detsamma gäller den som installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning. Kravet gäller vid ingrepp i både stationär och mobil utrustning.

Enligt 11 § f-gasförordningen ska den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning vidta vissa i EU-förordningen om f-gaser angivna förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser, även om utrustningen inte omfattas av kraven i EU-förordningen. De förebyggande åtgärder som avses finns i artikel 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 och 5.1 i EU-förordningen om f-gaser.

EU-bestämmelser om krav på certifikat vid läckagekontroller

EU-förordningen om f-gaser uppehåller sig inte vid läckagekontroller som utförs specifikt i samband med att ingrepp utförs i utrustning, utan stadgar bara kontroller som ska utföras regelbundet. Därför har tolkningen gjorts att det är nödvändigt att i den svenska förordningen reglera krav på certifikat vid läckagekontroller som utförs specifikt i samband med att ingrepp utförs.

Kravet på certifikat enligt EU-förordningen om f-gaser gäller dock oaktat i vilket sammanhang kontroller utförs. I artikel 3.4 i EU-förordningen om f-gaser anges att fysiska personer som utför sådana uppgifter som avses i artikel 10.1 a–c ska certifieras och vidta försiktighetsåtgärder för att förhindra läckage av f-gaser. I artikel 10.1 b anges att medlemsstaten ska inrätta eller anpassa certifieringsprogram och garantera tillgången till utbildning för fysiska personer som utför kontroll av läckor för utrustning som avses i artikel 4.2 a–e, dvs.

- stationär kylutrustning,
- stationär luftkonditioneringsutrustning,
- stationära värmepumpar,
- stationär brandskyddsutrustning, och
- kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat.

De ändringar som föreslås

Kravet på certifikat vid läckagekontroll i 16 § f-gasförordningen gäller jämfört med 10 § den som installerar en hermetiskt sluten utrustning som innehåller mer än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser, eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, och den som installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning. Kravet gäller både stationär och mobil utrustning.

Kravet på certifikat i 16 § f-gasförordningen förefaller därmed överflödigt i förhållande till EU-förordningen. Bestämmelserna i EU-förordningen är dock inte otvetydiga i detta avseende. Kravet i artikel 10.1 b avser kontroll av läckor för utrustning som avses i artikel 4.2 a–e ”som föreskrivs i artikel 4.1.” I artikel 4.1 finns kravet på regelbundna läckagekontroller och det framgår att hermetiskt sluten utrustning som innehåller f-gaser i mängder på mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter inte ska omfattas av läckagekontroller. Det kan tolkas som att det inte krävs certifiering vid läckagekontroller på sådan utrustning. Certifieringskravet i 16 § f-gasförordningen undantar dock endast stationär hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter (jfr 10 § andra stycket). I förhållande till 10 § är det därför lämpligt att ha kvar kravet på certifiering i 16 § såvitt avser hermetiskt sluten utrustning som innehåller mer än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser.

Kravet på certifikat vid läckagekontroll i 16 § f-gasförordningen gäller jämfört med 11 § den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning. Även i relation till 11 § är kravet på certifikat i 16 § överflödigt i relation till motsvarande krav i EU-förordningen om f-gaser. Detta gäller certifiering för läckagekontroller som utförs på kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat, eftersom sådan utrustning är mobil.

Kravet på certifikat enligt 16 § f-gasförordningen är även överflödigt på grund av bestämmelsen i 17 § f-gasförordningen. Enligt den bestämmelsen ska personal som utför läckagekontroll när det gäller mobil utrustning som innehåller f-gaser uppfylla de krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning. Detta krav träffar såväl personer som utför läckagekontroll enligt 10 § på mobil utrustning som personer som utför återvinning, installation eller underhåll av eller service enligt 11 §, på mobil utrustning. Samtliga de moment som berörs av kravet på certifikat i 16 § och som gäller mobil utrustning omfattas därmed av kravet på certifikat i 17 §.

Av dessa skäl bör 16 § f-gasförordningen ändras så att bestämmelsen endast reglerar krav på certifikat för den som installerar en hermetiskt sluten utrustning som innehåller mer än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser, eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 16 § f-gasförordningen.

3.9 Nationella krav på certifiering vid arbete med mobil f-gasutrustning förtydligas

3.9.1 Krav på personal

Förslag: En bestämmelse om krav på att personal ska vara certifierad vid arbete med läckagekontroll, återvinning, installation och underhåll av eller service på mobil kyl- och värmeutrustning som innehåller f-gaser ska förtydligas. Det ska framgå tydligare att personal som arbetar med detta ska uppfylla de krav som gäller enligt EU-förordningen om f-gaser, trots att personalen inte omfattas av EU-förordningens krav.

Skälen för förslaget: Enligt 17 § f-gasförordningen ska de krav på certifiering av personal som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning också uppfyllas av personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gaser. Certifieringen ska uppfylla kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen.

Av 17 § f-gasförordningen får förstås att det som avses är krav på att personal ska vara certifierade för arbete med mobil utrustning av det slag

som anges. I bestämmelsen hänvisas till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning när det gäller dessa krav. Kraven på att vara certifierad finns dock inte i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning utan i artikel 3.4 i EU-förordningen om f-gaser.

Att det som avses är ett krav på att ha ett faktiskt certifikat, dvs. inte bara att kraven för certifiering måste vara uppfyllda, framgår av lydelsen ”de krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen”.

Bestämmelsen i 17 § f-gasförordningen bör därför ändras i enlighet med ovanstående. I 20 § f-gasförordningen anges att personal och företag som arbetar med mobil utrustning som innehåller f-gaser ska vara certifierade enligt kraven i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning. I denna lydelse innefattas ett krav på att vara certifierad. Motsvarande lydelse är lämplig att använda i 17 §.

EU-förordningen om f-gaser kräver certifiering av fysiska personer som utför ingrepp i vissa kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller f-gaser. Detta framgår av artikel 3.4 första stycket jämförd med artikel 10.1 a–c och 4.2 e i förordningen. Eftersom sådan utrustning definitionsmässigt är mobil dubbelreglerad 17 § med kravet i EU-förordningen om f-gaser på fysiska personer att vara certifierade. Bestämmelsen i 17 § f-gasförordningen bör därför ändras även i detta avseende, så att det framgår att kravet gäller även om EU-förordningen om f-gaser inte innebär att personalen behöver vara certifierad.

För personal som återvinner vissa fluorerade växthusgaser från luftkonditioneringsystem i motorfordon som omfattas av direktiv 2006/40/EG gäller de minimikrav för utbildningsprogram som fastställs i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon. Eftersom dessa minimikrav harmoniseras bör sådan personal undantas från bestämmelsen i 17 § f-gasförordningen.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 17 § f-gasförordningen.

3.9.2 Krav på företag

Förslag: En bestämmelse om krav på att företag ska vara certifierade vid arbete med läckagekontroll, återvinning, installation och underhåll av eller service på mobil kyl- och värmeutrustning som innehåller f-gaser ska förtydligas. Det ska framgå tydligare att företag som arbetar med detta ska uppfylla de krav som gäller enligt EU-förordningen om f-gaser, trots att företagen inte omfattas av EU-förordningens krav.

Skälen för förslaget: I 18 § f-gasförordningen anges att de krav på certifiering av företag som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning också ska uppfyllas av företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning eller luftkonditioneringsutrustning i fordon, och att certifieringen ska uppfylla kraven i artikel 6 i samma förordning.

Av 18 § får förstås att det som avses är krav att företag ska vara certifierade för arbete med mobil utrustning av det slag som anges. Liksom gällande 17 § är 18 § formulerad så att hänvisning görs till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning när det gäller dessa krav. Kraven på att vara certifierad finns dock inte i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning utan i artikel 3.4 i EU-förordningen om f-gaser. Hänvisningen till krav på certifikat som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning är därmed felaktig, och lydelsen innebär i praktiken att inget krav på certifikat ställs i 18 §.

På samma sätt som angående 17 § gäller här att det som avses är ett krav på att ha ett faktiskt certifikat, dvs. inte bara att kraven för certifiering måste vara uppfyllda. Detta framgår av lydelsen ”de krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen”.

Bestämmelsen i 18 § bör ändras i enlighet med ovanstående. För att tydliggöra att det rör sig om ett nationellt krav på certifiering, dvs. det går längre än kraven i EU-förordningen, är det lämpligt att också ange i bestämmelsen att kravet gäller även om EU-förordningen om f-gaser inte innebär att företaget behöver vara certifierat.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 18 § f-gasförordningen.

3.10 Kunskapskraven för arbete med luftkonditioneringsutrustning i fordon förtydligas

Förslag: Kunskapskraven för certifiering för arbete med installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon ska förtydligas, så att det bättre framgår vilken utrustning och vilka fordon som avses. Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav som ska gälla för sådan certifiering.

Skälen för förslaget

Bestämmelser om kunskapskrav för certifiering för arbete med installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon

Personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av, eller service på, mobil utrustning som innehåller f-gaser ska enligt 17 § f-gasförordningen vara certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, även om ingrepp i utrustningen inte omfattas av kravet i EU-förordningen om f-gaser på att vara certifierad. Mobil utrustning omfattar luftkonditioneringsutrustning i fordon, vilket förtydligas i promemorians förslag till ändrad lydelse av förklaringen av uttrycket mobil utrustning i 4 § (avsnitt 3.2). På motsvarande sätt ska enligt 18 § företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning vara certifierade enligt kraven i artikel 6 i samma genomförandeförordning. Kraven i 17 och 18 §§ kompletterar alltså kraven i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, gällande vilken utrustning som utlöser krav på certifiering.

För installation, service och underhåll av mobil luftkonditioneringsutrustning i fordon är det dock, enligt 19 §, trots 18 § tillräckligt att

- certifieringen avser de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I och II i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet, eller

- arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier.

Ändring av en felaktig hänvisning

Bestämmelsen i 19 § hänvisar till att detta är tillräckligt trots 18 §, vilket är felaktigt. Bestämmelsen i 18 § handlar om krav på certifiering av företag som bedriver verksamhet med mobil utrustning och 17 § handlar om krav för personal. Bestämmelsen i 19 § avser undantag från kravet när det gäller personal. Hänvisningen ska därför vara till 17 § och bör ändras.

Bakgrunden till bestämmelsen

Bakgrunden till bestämmelsen i 19 § är att det vid läckagekontroll av luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller relativt små mängder f-gas inte finns skäl att tillämpa samma krav som när läckagekontroll utförs på utrustning som innehåller stora mängder. För installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon är det därför tillräckligt att certifieringen avser de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I och II i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet. Om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier är det som alternativ tillräckligt att arbetet leds av någon som är certifierad, förutsatt att det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner.

Bemyndigande för Naturvårdsverket att meddela föreskrifter om certifieringskraven

Beskrivningen i bestämmelsen av den lägre nivån av certifiering har visat sig innebära en osäkerhet när det gäller vilka kunskaper som krävs, för såväl tekniker som certifieringsorgan. Som en konsekvens härav kan kunskapskraven variera mellan olika certifieringsorgan. Därför bör det förtydligas att det vid installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter f-gas ska vara tillräckligt att personen som utför arbetet uppfyller vissa lägre krav. Kraven ska motsvara de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet. För att tydliggöra vilka kunskaper som är relevanta bör de lägre kunskapskraven specificeras i föreskrifter på myndighetsnivå.

Naturvårdsverket bör därför ges möjlighet att meddela sådana föreskrifter (jfr förslag till en ny 19 a § förordningen om f-gaser).

Vilken utrustning och vilka fordon som avses förtydligas

Den relativt ospecifika termen fordon har visat sig behöva en precisering. Lämpligast kan det som avses preciseras genom en gräns för fyllningsmängden f-gas i fordonets luftkonditioneringsutrustning. Gränsen bör sättas till 20 ton koldioxidekvivalenter. De lägre kraven blir då tillämpliga vid installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i exempelvis bussar, där luftkonditioneringsutrustningen är tekniskt snarlik den i personbilar och hanteras av personal inom samma yrkeskategori.

Om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier bör det, som alternativ till tillämpning av de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet vara tillräckligt att arbetet leds av någon som är certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och som ansvarar för att verksamheten utförs korrekt, samt att det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner. Liknande alternativa krav ställs i två fall i genomförandeförordningen. Dessa fall gäller dels personer som utför hårdlödning, mjuklödning eller svetsning av delar i ett system eller en enskild utrustningsenhet (artikel 3.3 a), dels personer som deltar i en utbildning för att erhålla ett certifikat som omfattar den berörda verksamheten (artikel 3.4). I den nuvarande lydelsen av 19 § 2 anges att det är tillräckligt att arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier. Här specificeras alltså inte vilket certifieringskrav som gäller för den som leder arbetet. Eftersom den nuvarande lydelsen kan tolkas som att det är tillräckligt att arbetet leds av någon som är certifierad enligt de lägre kraven, vilket inte är avsikten, bör det förtydligas att det som krävs är att den som leder arbetet är certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

Certifieringsorgan för de lägre kunskapskraven för arbete med luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter

De lägre kunskapskraven för certifiering för arbete med installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter avser de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I och II i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning som är relevanta för arbetet. Av detta följer att certifieringen för de lägre kraven kan göras av certifieringsorgan som är ackrediterade för att certifiera för arbete enligt de krav som anges i den genomförandeförordningen.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 19 § och den föreslagna nya 19 a § f-gasförordningen.

3.11 Kravet på certifieringsorgan att vara ackrediterade förtydligas

Förslag: Kravet på certifieringsorgan att vara ackrediterade och ha sina verksamheter anmälda till Naturvårdsverket förtydligas så att det framgår att kravet gäller all certifiering för arbete med f-gaser.

Skälen för förslaget: Enligt 22 § f-gasförordningen ska ett certifikat enligt förordningen vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har anmält sin certifieringsverksamhet hos Naturvårdsverket.

Ett certifieringsorgan ska enligt genomförandeförordningarna fastställas i nationell lagstiftning, eller utses av den behöriga myndigheten i medlemsstaten eller andra enheter som är berättigade därtill.

Lydelsen i 22 § utelämnar att även certifikat som utfärdas enligt genomförandeförordningarna på området ska vara utfärdade av certifieringsorgan som är ackrediterade för de uppgifter som certifikaten gäller, och som har anmält certifieringsverksamheten hos Naturvårdsverket. I stället anges detta separat för de olika områdena, genom hänvisningar i 23–25 §§ till 22 §. Kravet bör förtydligas och placeras i en bestämmelse som gäller certifieringsverksamhet för alla på f-gasområdet förekommande certifikat.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 22 § f-gasförordningen.

3.12 Upphörande av överflödiga bestämmelser och förtydligt ansvar för certifieringsorgan att utse bedömningsorgan

Förslag: Överflödiga bestämmelser ska tas bort, så att bestämmelser om att certifieringsorgan ska ha rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikaten är uppfyllda och vidta åtgärder inte upprepas. Ansvaret för behöriga certifieringsorgan att utse de bedömningsorgan som ska anordna prov för certifiering ska samlas i en ny bestämmelse och förtydligas, genom att ansvaret i den nya bestämmelsen pekas ut mer direkt.

Skälen för förslaget: Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska enligt 23 § f-gasförordningen vara utfärdat av någon enligt 22 § som har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och som har utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artiklarna 4.1 och 4.4 i förordningen, för den kompetens som certifikatet gäller.

Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i samma genomförandeförordning ska enligt 24 § f-gasförordningen vara utfärdat av någon enligt 22 § som har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och som har utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artikel 8 i förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

Ett personalcertifikat enligt artikel 5 och ett företagscertifikat enligt artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem ska enligt 25 § f-gasförordningen vara utfärdat av någon enligt 22 § som har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 10 i EU-förordningen, och som har utsett ett sådant utvärderingsorgan som avses i artiklarna 5.1 och 5.4 i EU-förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

I artikel 7.2 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning respektive artikel 10.2 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem anges att certifieringsorganet ska fastställa och

tillämpa förfaranden för utfärdande, tillfälligt upphävande och återkallande av certifikat.

Enligt 22 § f-gasförordningen ska certifikat på f-gasområdet vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller.

Bestämmelserna i 23–25 §§ om att certifieringsorgan ska ha rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder dubbelreglerar därmed med EU-förordningarnas krav.

Lydelsen i 23, 24 och 25 §§ i den svenska f-gasförordningen innebär utöver detta dels att certifikat ska vara utfärdat av någon som har utsett ett bedömningsorgan för den kompetens som certifikatet gäller, dels indirekt att certifieringsorganen är berättigade att göra det. I 26 § används ordet utvärderingsorgan för att beteckna ett bedömningsorgan, men i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem används ordet bedömningsorgan.

Bedömningsorgan som ska anordna prov som ger behörighet för certifiering ska enligt artikel 8 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning respektive artikel 11 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem utses av medlemsstatens behöriga myndighet, alternativt en annan enhet som är berättigad att göra det. Att ett bedömningsorgan måste vara utsett för att ett certifieringsorgan ska få utfärda ett certifikat följer alltså direkt av de aktuella EU-förordningarna.

För enkelhetens och tydlighetens skull bör befogenheten att utse bedömningsorgan samlas och placeras i en ny bestämmelse som reglerar detta förhållande avseende alla EU-förordningar på f-gasområdet enligt vilka bedömningsorgan ska utses.

Av dessa skäl är 23, 24 och 25 §§ överflödiga och bör tas bort, och en ny bestämmelse bör införas (jfr förslaget till ny 30 § i förordningen om f-gaser).

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 23–25 §§, som tas bort, och den föreslagna nya 30 § f-gasförordningen.

3.13 Ytterligare certifieringsorgan för arbete med elektriska brytare utses och krav som dublerar andra bestämmelser tas bort

Förslag: En bestämmelse ska införas om att certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare får utfärdas av någon som får utfärda personalcertifikat för den som arbetar med kyl, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning.

Skälen för förslaget: Ett certifikat om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska enligt 26 § vara utfärdat av någon enligt 22 § som

- uppfyller kraven på opartiskhet i artikel 4.1 i genomförandeförordningen,
- har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och
- har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 4.2 i genomförandeförordningen.

Artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare behandlar utfärdande av certifikat till fysiska personer och anger att ett certifieringsorgan som avses i artikel 4 ska utfärda ett certifikat som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilaga I till fysiska personer som har klarat ett teoretiskt och praktiskt prov anordnat av ett bedömningsorgan som avses i artikel 5. Artikel 4 anger att ett certifieringsorgan ska fastställas eller utses nationellt, för att utfärda certifikat till fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation och nedmontering av elektriska brytare som innehåller f-gaser eller återvinning av f-gaser från stationära elektriska brytare. Organet ska fastställa och tillämpa förfaranden för utfärdande, tillfälligt upphävande och återkallande av certifikat.

I Sverige finns endast ett fåtal verksamheter som arbetar med elektriska brytare som innehåller f-gaser. När det gäller certifiering av personer som arbetar med sådana verksamheter är det därför motiverat att utse ett certifieringsorgan som är ackrediterat för certifiering av annan verksamhet, men som bedöms besitta erforderlig kompetens även gällande att certifiera verksamheter som arbetar med elektriska brytare som innehåller f-gaser.

Den som är ackrediterad för att certifiera personer som arbetar med kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning får anses besitta tillräcklig kompetens för bedömning och certifiering av personer som arbetar med elektriska brytare. Därför bör den som får utfärda personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning utses till sådant certifieringsorgan.

Eftersom 26 § utgör ett fastställande av att ett certifikat enligt artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare får utfärdas av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för certifiering enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning innebär nuvarande 26 § 1–3 dubbelreglering med denna artikel. Därför bör dessa tas bort. Bestämmelsen bör även förtydligas i relation till 22 §, dvs. kravet på certifieringsorgan att vara ackrediterade för de uppgifter som certifikatet gäller, och att ha anmält sin verksamhet hos Naturvårdsverket. Eftersom den föreslagna bestämmelsen innebär att ett certifikat enligt artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare *trots* 22 § får utfärdas av någon som får utfärda personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning behöver det framgå att certifieringsverksamheten ska vara anmäld hos Naturvårdsverket. Det behöver även framgå att certifieringsorganet ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen, vilket annars framgår av den föreslagna nya 30 §. Enligt den föreslagna nya 30 § gäller nämligen att det certifieringsorgan som enligt 22 § är behörigt att utfärda certifikat för arbete med utrustning som innehåller f-gas ska utse det bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 26 § f-gasförordningen.

3.14 En bestämmelse om intyg förtydligas

Förslag: Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som fastställs i bilagan till EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan. Certifieringsorganet ska vara ackrediterat för att utfärda personalcertifikat antingen för de uppgifter som certifikatet gäller, eller enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller enligt EU-förordningen

om certifiering för brandskyddssystem. Certifieringsorganet ska ha anmält sin intygsverksamhet hos Naturvårdsverket.

Skälen för förslaget: Ett intyg enligt f-gasförordningen ska enligt 29 § vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket.

De enda dokument som kallas intyg som kan utfärdas av certifieringsorgan på f-gasområdet gäller för arbete med luftkonditionering i motorfordon enligt EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon, dvs. det handlar inte om ”intyg enligt f-gasförordningen”. Av den anledningen är den nuvarande lydelsen av 29 § inte helt tydlig. Bestämmelsen är otydlig även i relation till artikel 3.3 b i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, som anger att ett kompetensintyg i vissa fall kan utfärdas av innehavaren av ett visst sorts tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE). Av dessa skäl bör bestämmelsen förtydligas.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 29 § f-gasförordningen.

3.15 En överflödig bestämmelse om vem som får utfärda intyg om utbildning för luftkonditionering i motorfordon tas bort

Förslag: En bestämmelse om vem som får utfärda intyg om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska tas bort.

Skälen för förslaget: Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska enligt 30 § f-gasförordningen vara utfärdat av någon enligt 29 § som har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i EU-förordningen är uppfyllda.

Ett intyg enligt f-gasförordningen ska enligt 29 § vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket.

I promemorian föreslås en ändring av 29 § som innebär ett förtydligande av att bestämmelsen avser intyg specifikt om sådana kunskaper och färdigheter som fastställs i bilagan till EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon. Ett sådant intyg ska enligt den föreslagna lydelsen vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för att utfärda personalcertifikat

- för de uppgifter som certifikatet gäller, eller
- enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, eller
- enligt artikel 5 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem.

Certifieringsorganet ska enligt såväl den nuvarande lydelsen i 29 § som enligt bestämmelsens föreslagna nya lydelse ha anmält sin intygsverksamhet hos Naturvårdsverket.

Förtydligandet av bestämmelsen 29 § innebär att bestämmelsen i 30 § blir överflödig. Bestämmelsen bör därför tas bort.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 30 § f-gasförordningen och tas bort.

4. Förslag till ändringar i förordningen om ozonnedbrytande ämnen

4.1 En upplysning om ett bemyndigande justeras

Förslag: Upplysningen om bemyndigandet för en bestämmelse om återtagande av levererade köldmedier ska justeras.
--

Skälen för förslaget: I 11 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen finns en bestämmelse om att den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier är skyldig att kostnadsfritt återta levererade köldmedier som omhändertagits och tillhandahålla behållare för det ändamålet. I 1 § anges att bestämmelsen är meddelad med stöd av 15 kap. 6 § miljöbalken. Det bemyndigande som avses är 15 kap. 12 § miljöbalken, som tidigare hade beteckningen 6 §.

Bestämmelsen i 15 kap. 12 § ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter om skyldighet för producenter att se till att avfall samlas in, transporterar bort, återvinns eller bortskaffas på ett hälso- och miljömässigt

godtagbart sätt. Regeringen har nyligen föreslagit att bemyndigandet ska avse föreskrifter ”för att införa system för utökat producentansvar för avfallshandling” (prop. 2020/21:198). För system för utökat producentansvar gäller vissa minimikrav i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv.

Bestämmelsen i f-gasförordningen kan inte anses vara en bestämmelse om system för utökat producentansvar och kan därför inte, när 15 kap. 12 § ändras, anses meddelad med stöd av den bestämmelsen. Bestämmelsen kan dock meddelas med stöd av 15 kap. 39 § miljöbalken. Enligt den bestämmelsen får regeringen eller den myndighet eller kommun som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om hur avfall ska hanteras som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Hänvisningen i 1 § f-gasförordningen bör därför ändras.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 1 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

4.2 En begränsning av rätten att lämna köldmedier till insamling eller bortskaffande förtydligas

Förslag: En bestämmelse om förbud mot att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till andra än aktörer som bedriver verksamhet för destruktion av sådana köldmedier ska ändras för att förtydliga att köldmedierna inte får lämnas till någon annan än den som bedriver verksamhet för insamling eller bortskaffande av sådana köldmedier.

Skälen för förslaget: Det är enligt 7 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen förbjudet att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till andra än aktörer som bedriver verksamhet för destruktion av sådana köldmedier. För att få lämna avfall som har hanterats i en yrkesmässig verksamhet eller producerats i eller i samband med en sådan verksamhet till någon annan krävs enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) att den som tar emot avfallet för behandling eller annan hantering har de tillstånd eller har gjort de anmälningar som krävs för hanteringen.

Mot bakgrund av lydelsen i bestämmelsen i 5 kap. 18 § avfallsförordningen bör lydelsen i 7 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen ändras, så att

samma ord används där samma betydelse är avsedd. Uttrycket ”att leverera”, som används i 7 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen bör därför bytas ut till ”att lämna”. Ordet ”destruktion”, som inte används i avfallsförordningen, bör bytas ut till ”bortskaffande”. Ordet bortskaffande förklaras i 15 kap. 6 § som att göra sig av med eller förbereda för att göra sig av med något som är avfall utan att återvinna det eller utan att lämna det till någon som samlar in eller transporterar bort det.

Det bör också framgå av bestämmelsen i 7 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen att man även får lämna köldmedierna till någon som samlar in köldmedier.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 7 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

4.3 Haloner ska få användas i brandsläckare även i andra luftfartyg än militära

Förslag: Haloner ska trots förbud mot att tillverka, använda, överlåta och saluhålla ozonnedbrytande ämnen få användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade även i andra luftfartyg än militära. En hänvisning till en bestämmelse som anger att det är förbjudet att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till andra än vissa aktörer ska korrigeras. Hänvisningen ska i stället vara till en bestämmelse som anger att det är förbjudet att tillverka, använda, överlåta och saluhålla ozonnedbrytande ämnen.

Skälen för förslaget

Haloner får enligt 10 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen trots 7 § användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade i

- militära luftfartyg eller ubåtar, eller
- militära fordon eller sådana stridsledningscentraler som finns i fartyg eller under jord, om halonerna inte kan ersättas med något annat ämne eller ny teknik.

I bestämmelsen anges även att det för användning av haloner finns bestämmelser om särskilda avslutnings- och slutdatum i EU-förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

Hänvisningen till 7 §

I 7 § anges att det är förbjudet att leverera köldmedier som utgörs av CFC, övrig CFC eller HCFC till andra än aktörer som bedriver verksamhet för destruktion av sådana köldmedier, och att det för användning av haloner finns bestämmelser om särskilda avslutnings- och slutdatum i EU-förordningen om ozonnedbrytande ämnen. Hänvisningen i 10 § till 7 § är oriktig, vilket framgår av att 10 § inte avser CFC, övrig CFC eller HCFC, utan haloner. Den hänvisning som avsetts i 10 § är i stället till 6 §.

I 6 § anges att det är förbjudet att tillverka, använda, överlåta och saluhålla ozonnedbrytande ämnen, som omfattar haloner, och att om det är tillåtet enligt EU-förordningen om ozonnedbrytande ämnen, får sådana ämnen ändå släppas ut på marknaden och användas för viktiga laboratorie- och analysändamål, överlämnas för destruktion hos ett företag som bedriver verksamhet för destruktion av köldmedier, överlåtas, och saluhållas.

Därför bör hänvisningen i 10 § ändras, så att bestämmelsen hänvisar till 6 § i stället för till 7 §.

Haloner ska få användas i brandsläckningsanordningar även i andra luftfartyg än militära

Haloner får enligt 10 § användas i och vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade i militära luftfartyg. Lydelsen innebär förbud för civila luftfartyg att använda halon som brandskyddsmedel.

Artikel 13 i EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet behandlar användningsområden av avgörande betydelse för haloner och avveckling av utrustning som innehåller haloner. Enligt artikeln 13.1 gäller att haloner, genom undantag från förordningens förbud i artikel 5.1 mot att på marknaden släppa ut och använda kontrollerade ämnen, får släppas ut på marknaden och användas för användningsområden av avgörande betydelse enligt förordningens bilaga VI. Brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller haloner som tillämpas för de användningsområden som anges i artikel 13.1 ska enligt artikel 13.3 vara avvecklade senast vid de slutdatum som anges i bilaga VI.

I bilaga VI anges det datum efter vilket haloner inte får användas i brandsläckare eller brandskyddssystem i ny utrustning och nya anläggningar för de berörda tillämpningarna (avslutningsdatum), och det datum efter

vilket brandsläckare och brandskyddssystem som innehåller halon måste avvecklas (slutdatum) för olika typer av släckare, system och halon i olika sammanhang. Enligt bilagan gäller för luftfartyg som togs i bruk före 2011 (2014 för viss användning) att användning av halon som brandskyddsmedel är tillåten.

Det saknas skäl att nationellt tillämpa ett mer vidsträckt förbud än det som anges i EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet. Det är också så att haloner enligt den upphävda förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen fick användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar placerade i civila luftfartyg, trots att även den förordningen förbjöd tillverkning, användning, överlåtelse och saluhållande av ozonnedbrytande ämnen. Eftersom det är troligt att ett större antal flygplan, såväl svenska som från andra länder, har den ålder som innebär att de får använda halon enligt bestämmelserna i EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet, bör lydelsen i 10 § första stycket 1 förordningen om ozonnedbrytande ämnen ändras, så att haloner får användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar även i civila luftfartyg.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 10 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

5. Förslag till ändringar i förordningen om miljöstraffavgifter

5.1 Miljöstraffavgifter införs för överträdelse av krav på certifikat enligt EU-förordningen om f-gaser

Förslag: En miljöstraffavgift ska införas för en överträdelse av kraven i EU-förordningen om f-gaser på att som fysisk person vara certifierad vid utförande av installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av f-gasutrustning, eller kontroll av läckor eller återvinning av f-gaser från sådan utrustning. Avgiften ska vara 3 000.

En miljöstraffavgift ska införas för en överträdelse av kraven i EU-förordningen om f-gaser på att ha företagscertifikat vid utförande av installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av f-gasutrustning. Avgiften ska vara 3 000 kronor om den som är skyldig att betala avgiften är en ideell förening, och 10 000 kronor om den som är

skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.

Skälen för förslaget: Läckage av fluorerade växthusgaser kan resultera i klimatpåverkan. Därmed bör tillsynsmyndigheten kunna ingripa mot överträdelser av krav på certifiering för arbete som involverar sådana växthusgaser.

I 9 kap. 21 § förordningen om miljöstraffsavgifter stadgas en miljöstraffsavgift för överträdelse av kraven i 17 eller 18 § f-gasförordningen på certifiering vid arbete med mobil utrustning. Vid en överträdelse av 17 eller 18 § f-gasförordningen ska en straffsavgift betalas med 3 000 kronor om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, respektive 10 000 kronor om den som har överträtt bestämmelsen är en juridisk person som inte är en ideell förening. För en överträdelse av artikel 11.4 eller 11.5 i EU-förordningen om f-gaser genom att inte uppfylla föreskrivna krav på certifiering eller intyg ska enligt 9 kap. 4 § förordningen om miljöstraffsavgifter en miljöstraffsavgift betalas med 5 000 kronor.

För certifieringskraven i EU-förordningen om f-gaser saknas miljöstraffsavgift. Av proportionalitetsskäl, och för att en sund konkurrens på den aktuella tjänstemarknaden ska kunna upprätthållas, bör tillsynsmyndigheten kunna ingripa med miljöstraffsavgifter även mot överträdelser av kraven på certifikat i EU-förordningen om f-gaser, dvs. gällande arbete med stationär utrustning.

En styrande faktor vid val av sanktion är den karaktär som ett ärende typiskt sett har. Komplicerade och svårutredda ärenden lämpar sig mindre väl för den handläggningsform som gäller för ärenden om miljöstraffsavgift. Av rättssäkerhetsskäl bör ärenden om miljöstraffsavgift inte vara förenade med några betydande bevissvårigheter, och ett godtagbart beslutsunderlag ska kunna åstadkommas med begränsad skriftväxling. En annan faktor är betydelsen av det intresse som straffsbestämmelserna ska skydda. Om en överträdelse kan leda till att människor eller miljön kommer till skada talar mycket för en straffsanktion, medan miljöstraffsavgifter är till för att ingripa mot överträdelser av mindre allvarligt slag.

Överträdelser av krav på certifiering är enkla att utreda. Kraven innebär tydliga ramar för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter, och

överträdelser av dem är av mindre allvarlig karaktär. Kraven bör därmed inte kriminaliseras. Förfarandet för miljöstraffavgifter är väl lämpat när det gäller att ingripa mot en överträdelse av det aktuella slaget.

Fysiska personer som utför sådana uppgifter som avses i artikel 10.1 a–c i EU-förordningen om f-gaser ska enligt artikel 3.4 första stycket certifieras i enlighet med artikel 10.4 och 10.7. Enligt artikel 10.4 ska certifikat inom de certifieringsprogram som föreskrivs i artikel 10.1 omfattas av villkoret att den sökande har klarat ett bedömningsförfarande som ska vara fastställt i enlighet med bland andra artikel 10.5.

Enligt artikel 3.4 andra stycket gäller att för företag som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 4.2 a–d ska vara certifierade i enlighet med artikel 10.6 och 10.7. Enligt artikel 10.6 ska medlemsstaten inrätta eller anpassa certifieringsprogram för sådana företag som utför de aktuella verksamheterna för andra parters räkning, på grundval av de minimikrav som avses i artikel 10.5.

Enligt artikel 10.5 är minimikraven för certifieringsprogrammen de som anges i förordningarna (EG) nr 303/2008–nr 306/2008 (nr 303/2008 har ersatts av genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och nr 305/2008 har ersatts av genomförandeförordningen om certifiering av fysiska personer som arbetar med elektriska brytare) samt i artikel 10.12, som utgör en av de rättsliga grunderna för de nya genomförandeförordningarna.

Enligt artikel 10.7 ska befintliga certifikat och utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med förordning (EG) nr 842/2006 (som har ersatts av EU-förordningen om f-gaser) vara fortsatt giltiga, i enlighet med de villkor de utfärdats enligt.

Hänvisningarna i de föreslagna bestämmelserna via artiklarna 10.4 och 10.6 till artikel 10.5 i EU-förordningen om f-gaser innebär att de undantag från kraven på certifikat som anges i de olika genomförandeförordningarna på området gäller även vid tillämpning av de föreslagna bestämmelserna om sanktioner vid överträdelser. På samma sätt innebär hänvisningen till artikel 10.7 att bestämmelserna om certifikat som utfärdats enligt den förordning som har ersatts av EU-förordningen om f-gaser gäller även vid tillämpning av de föreslagna bestämmelserna om sanktion vid överträdelser.

Tillsynsmyndigheten bör av dessa skäl kunna ingripa med miljöstraffsavgifter mot överträdelser av certifieringskraven i EU-förordningen om f-gaser. Avgifterna bör vara desamma som de som redan gäller för överträdelse av kraven i 17 och 18 §§.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i den föreslagna nya 9 kap. 1 a § förordningen om miljöstraffsavgifter.

5.2 En bestämmelse om miljöstraffsavgift för överträdelse av begränsningar när det gäller rätten enligt EU-förordningen om f-gas att sälja och köpa f-gas förtydligas

Förslag: En bestämmelse om att miljöstraffsavgift ska betalas med 5 000 kronor för en överträdelse av begränsningar i EU-förordningen om f-gaser gällande rätt att sälja och köpa f-gas delas upp i tre bestämmelser, så att det blir tydligare vilka överträdelser som avses och vem som är skyldig att betala straffsavgift vid vilken överträdelse. Straffsavgiftens nivå ska differentieras beroende på vem som är skyldig att betala avgiften.

Skälen för förslaget: För en överträdelse av artikel 11.4 eller 11.5 i EU-förordningen om f-gaser genom att inte uppfylla föreskrivna krav på certifiering eller intyg ska, enligt 9 kap. 4 § förordningen om miljöstraffsavgifter, en miljöstraffsavgift betalas med 5 000 kronor.

Artikel 11.4 anger att för utförandet av installation, service, underhåll eller reparation av utrustning, som innehåller f-gaser eller vars funktion kräver sådana gaser, som kräver certifiering eller intyg enligt artikel 10, ska f-gaser endast säljas till, och köpas av, företag som innehar relevanta certifikat eller intyg i enlighet med artikel 10 eller företag som har anställda som innehar ett certifikat eller utbildningsintyg enligt artikel 10.2 och 10.5. Bestämmelsen hindrar inte icke-certifierade företag som inte utför sådan verksamhet från att samla in, transportera eller leverera f-gaser.

Artikel 11.5 anger att icke-hermetiskt slutna utrustningar påfyllda med f-gaser får säljas till slutanvändare endast om det kan bevisas att installationen ska utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10.

Lydelsen i bestämmelsen i 9 kap. 4 § förordningen om miljöstraffavgifter är därmed otydlig i relation till de bestämmelser vars överträdelse straffbestämmelsen gäller, och bör ändras. Eftersom artikel 11.4 träffar såväl säljande som köpande företag bör bestämmelsen såvitt avser straff av överträdelse av denna artikel delas upp i två olika bestämmelser.

Möjligheten bör också tydliggöras bättre för en tillsynsmyndighet att ingripa med en miljöstraffavgift mot en överträdelse av förbudet enligt artikel 11.4 i EU-förordningen om f-gaser mot att f-gaser säljs till eller köps av andra än företag. Såväl lydelsen av 9 kap. 4 §, som behandlar vem f-gas får säljas till, som lydelsen av den föreslagna nya 9 kap. 4 a §, som behandlar vem som får köpa f-gas, bör därför ge uttryck för detta.

Eftersom artikel 11.5 gäller ett krav på säljaren att innan försäljning av icke-hermetiskt slutet utrustning påfylld med f-gaser till slutanvändare kontrollera att det kan bevisas att installationen ska utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10 bör bestämmelsen såvitt avser straff av överträdelse av denna artikel flyttas till en separat bestämmelse. I denna bestämmelse bör det även finnas en hänvisning till det nya krav på dokumentation av beviset som behandlas i avsnitt 3.5.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i 9 kap. 4 § och de föreslagna nya 9 kap. 4 a och 4 b §§ förordningen om miljöstraffavgifter.

5.3 Miljöstraffavgift införs för överskridande av överförd kvot fluorkolväten

Förslag: En miljöstraffavgift ska införas för en överträdelse av krav i EU-förordningen om f-gaser på att hålla sig till överförda kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten genom att överskrida överförd kvot fluorkolväten. Avgiften ska vara 5 000 kronor.

Skälen för förslaget: Producenter och importörer är enligt artikel 15.1 andra stycket EU-förordningen om f-gaser skyldiga att hålla sig till sina tilldelade eller överförda kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten. Enligt artikel 15.2 ska artikel 15 inte tillämpas på producenter eller importörer av mindre än 100 ton koldioxidekvivalenter av fluorkolväten per år, och inte heller på ett antal angivna kategorier av fluorkolväten. Enligt

artikel 15.3 ska artikeln däremot tillämpas även på fluorkolväten i färdigblandad polyol.

Av den anledningen bör bestämmelsen om miljöstraffavgift i 9 kap. 6 § förordningen om miljöstraffavgifter hänvisa till hela artikel 15, i stället för som nu bara till artikel 15.1.

Artikel 15.1 hänvisar till både tilldelad kvot enligt artikel 16.5 och överförd kvot enligt artikel 18. Bestämmelsen i 9 kap. 6 § förordningen om miljöstraffavgifter hänvisar däremot, genom sin lydelse, bara till överskridande av tilldelad kvot. Det är möjligt för en producent att få en överförd kvot utan att ha en tilldelad kvot. Av proportionalitetsskäl och för att en sund konkurrens på marknaden ska kunna upprätthållas bör tillsynsmyndigheten kunna ingripa med miljöstraffavgift även mot ett överskridande av en överförd kvot.

Samma överväganden kring straffval och nivå på avgift gör sig gällande avseende en överträdelse av överförd kvot som när det gäller den redan befintliga straffningen om överträdelse av tilldelad kvot.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i 9 kap. 6 § förordningen om miljöstraffavgifter.

5.4 En miljöstraffavgift ska införas för överträdelse av begränsningar när det gäller rätten enligt f-gasförordningen att sälja och köpa f-gas

Förslag: Tillsynsmyndigheten ska kunna ingripa med en miljöstraffavgift mot en överträdelse av en föreslagen ny nationell begränsning av rätten att sälja och köpa f-gas avsedd för en verksamhet som kräver certifikat enligt nationella bestämmelser. Avgiften för en överträdelse genom att sälja f-gas till någon annan än ett företag som uppfyller kraven på en köpare ska vara 5 000 kronor. Avgiften för en överträdelse genom att köpa f-gas utan att uppfylla kraven på en köpare ska vara 3 000 kronor om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person eller en ideell förening, och 5 000 kronor om den som är skyldig att betala avgiften är en juridisk person som inte är en ideell förening.

På samma sätt som tillsynsmyndigheterna har möjlighet att ingripa mot en överträdelse av begränsningarna gällande rätt enligt EU-förordningen om

f-gas att sälja och köpa f-gas bör möjlighet finnas att ingripa mot överträdelse av motsvarande begränsningar enligt f-gasförordningen. Två bestämmelser om miljösanktionsavgift bör därför införas. Dessa bör avse dels överträdelse av förbudet enligt 7 § mot att sälja f-gas till annan än företag som har antingen ett certifikat i enlighet med 18 §, eller en anställd som har antingen ett certifikat enligt 17 §, eller ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon, dels överträdelse av förbudet genom att som annan än ett sådant företag köpa f-gas.

Bestämmelsernas placering

Bestämmelserna finns i de föreslagna nya 9 kap. 17 och 17 a §§ förordningen om miljösanktionsavgifter.

5.5 Miljösanktionsavgift införs för överträdelse av ett nytt krav på att läckage har åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på

Förslag: Tillsynsmyndigheten ska kunna ingripa med en miljösanktionsavgift mot en överträdelse av ett föreslaget nytt krav som innebär att den som avser att fylla på f-gas i en luftkonditioneringsutrustning i ett fordon ska se till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan den fylls på. Avgiften ska vara 5 000 kronor.

Skälen för förslaget: Tillsynsmyndigheten bör kunna ingripa med en miljösanktionsavgift mot en överträdelse av det nya krav, den föreslagna 11 a § (avsnitt 3.4), som innebär att den som avser att fylla på f-gas i en luftkonditioneringsutrustning i ett fordon ska se till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan den fylls på, även om detta ansvar inte följer av artikel 3.3 i EU-förordningen om f-gaser. Det innebär att tillsynsmyndigheten i dessa fall ges möjlighet att ingripa på samma sätt som vid överträdelser av jämförbara bestämmelser på området. En ny miljösanktionsavgift bör därför införas, som gäller överträdelse av 11 a § f-gasförordningen. Avgiften bör vara 5 000 kr.

Bestämmelsens placering

Bestämmelsen finns i den föreslagna nya 9 kap. 17 c § förordningen om miljösanktionsavgifter.

6. Förtydligande av kommunernas ansvar för tillsyn över utrustning som innehåller f-gaser eller ozonnedbrytande ämnen

Förslag: Kommunernas ansvar för tillsyn i fråga om viss f-gasutrustning och utrustning som innehåller ozonnedbrytande ämnen, där utrustningen inte särskilt pekats ut, ska förtydligas genom att utrustningen läggs till i en befintlig bestämmelse.

Skälen för förslaget: I 14 kap. 2 § miljöbalken förklaras att en kemisk produkt är ett kemiskt ämne eller en blandning av kemiska ämnen som inte är en vara. Här förklaras även att en vara är ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning bestämmer dess funktion. F-gaser och ozonnedbrytande ämnen utgör således kemiska produkter i miljöbalkens mening. Enligt 2 kap. 31 § 5 miljötillsynsförordningen har den kommunala nämnden ansvaret även för tillsynen när det gäller hantering av kemiska produkter, i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över så kallade primärleverantörers utsläppande på marknaden enligt 21 § första stycket (se 1 kap. 3 § miljötillsynsförordningen för en förklaring av primärleverantör). Därmed har kommunerna tillsynsansvaret för hantering av all utrustning som innehåller f-gaser eller ozonnedbrytande ämnen, om ingenting annat anges. Detta förklaras av att hantering enligt 14 kap. 2 § miljöbalken är en verksamhet eller åtgärd som innebär att exempelvis en kemisk produkt tillverkas, bearbetas, behandlas, förpackas, förvaras, transporteras, används, omhändertas, destrueras, konverteras, saluförs, överläts eller är föremål för något annat jämförbart förfarande.

Trots detta är ansvaret för tillsyn i fråga om utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller f-gaser eller ozonnedbrytande ämnen enligt 2 kap. 31 § 6 miljötillsynsförordningen uttryckligen fördelat på den kommunala nämnden.

Detta kompletteras av det tillsynsansvar som försvarsinspektören för hälsa och miljö har enligt 2 kap. 4 § för samtliga verksamheter och åtgärder inom försvaret, av Transportstyrelsens tillsynsansvar enligt 2 kap. 27 § 2 för sådan utrustning i fartyg och det tillsynsansvar länsstyrelsen har enligt 30 § över verksamheten när det gäller EU-förordningen om f-gaser och EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet, om den har ansvar för en viss verksamhet enligt 2 kap. 29 § första stycket 1 eller 2.

I övrigt pekats inget ansvar ut vad gäller tillsyn över utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt EU-förordningen om f-gaser eller EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Om det för ett visst tillsynsobjekt inte finns någon ansvarig tillsynsmyndighet ska enligt 2 kap. 3 § miljötillsynsförordningen var och en av de myndigheter som anges i 3 kap. utöva tillsynen i de frågor som omfattas av respektive myndighets tillsynsvägledningsansvar. Enligt 3 kap. 2 § ska Naturvårdsverket ge tillsynsvägledning till kommunala nämnder och länsstyrelser, om inte annat följer av 3 kap. 3–15 §§. Eftersom ansvaret för vägledning när det gäller tillsyn i fråga om utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt EU-förordningen om f-gaser eller EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet inte är fördelat i 3 kap. 3–15 §§ vilar det på Naturvårdsverket. Det innebär att tolkningen kan göras att Naturvårdsverket har tillsynsansvaret för all f-gasutrustning och utrustning som innehåller ozonnedbrytande ämnen för vilken inget tillsynsansvar särskilt pekats ut. Att ansvaret för tillsyn över sådan utrustning på detta sätt kan tolkas som delat emellan kommunerna och Naturvårdsverket är en oavsiktlig följd av att Transportstyrelsens ansvar för utrustning i fartyg som innehåller kontrollerade ämnen uttryckligen har särskilts från motsvarande ansvar för utrustning i motorfordon, flyg och tåg. Denna ottydlighet innebär att tillsynen på området riskerar att bli ineffektiv.

Bestämmelsen i 2 kap. 31 § 6 bör därför ändras, så att den förtydligar att den kommunala nämnden har ansvar för tillsynen i fråga om all utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt EU-förordningen om f-gaser och EU-förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden enligt 2 kap. 21 § första stycket, den tillsyn som Transportstyrelsen utövar enligt 2 kap. 27 § 2 och den tillsyn som länsstyrelsen utövar enligt 2 kap. 30 §.

7. Producentansvar

Förslag: Regleringen om producentansvar i f-gasförordningen bör stärkas. Det är dock lämpligt att avvakta kommissionens pågående översyn av EU-förordningen om f-gaser.

Skälen för förslaget: Bestämmelserna i 12 § f-gasförordningen respektive 11 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen innebär att den som

yrkemässigt importerar eller överlåter köldmedier är skyldig att kostnadsfritt återta levererade köldmedier som omhändertagits och tillhandahålla behållare för det ändamålet.

Gas som töms ur en utrustning ska återanvändas, regenereras eller destrueras för att inte läcka ut i atmosfären. I många fall, exempelvis gällande luftkonditionering i fordon, är det på grund av påfyllnad vid flera olika tillfällen svårt att avgöra vem som levererat gasen. Leverantörer av gas är ofta inte beredda att ta hand om gas som de inte bevisligen levererat, eftersom destruktionskostnaden är kostsam. Eftersom det i nuläget uppstår en kostnad vid inlämning av gas om det inte går att visa vem som levererat gasen försvagas incitamentet att lämna in den till destruktionskostnad, vilket innebär en risk för att gasen hamnar på den illegala marknaden, eller i atmosfären. Regleringen om producentansvar gällande f-gas bör därför stärkas. I teorin gäller samma problem för de ozonnedbrytande ämnena, men med skillnaden att mängden av ozonnedbrytande ämnen i bruk är avsevärt mindre.

Ett alternativ till nuvarande reglering är att införa ett utökat producentansvar. Ett system för utökat producentansvar måste uppfylla vissa minimikrav enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv. Det skulle därför kräva relativt omfattande författningsändringar. För närvarande pågår en granskning av EU-förordningen om f-gaser. I översynen kommer kommissionen att utvärdera hur väl förordningen har fungerat och analysera politiska alternativ för att förbättra reglerna. Översynen inleddes i juli 2020 och kommissionen förväntas lämna ett förslag till en ny eller reviderad förordning i slutet av 2021. Eftersom en översyn av EU-förordningen om f-gaser pågår är det lämpligt att avvakta med frågan om ett system för utökat producentansvar bör införas till dess resultatet av översynen kan tas i beaktande.

8. Ikraftträdande

Förslag: Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2022.

Bedömning: Övergångsbestämmelser är inte nödvändiga.

Skälen för förslaget: Alla de föreslagna bestämmelserna bedöms kunna träda i kraft samtidigt, den 1 juli 2022. Det finns inte behov av några övergångsbestämmelser.

9. Konsekvenser

9.1 Konsekvenser för enskilda individer

Miljösanktionsavgiften i 9 kap. 4 § förordningen om miljösanktionsavgifter delas i förslaget upp i tre olika bestämmelser, och differentieras samtidigt vad gäller nivån på avgiften. Differentieringen innebär att miljösanktionsavgiften för en överträdelse av artikel 11.4 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att köpa fluorerad växthusgas ska betalas med 3 000 kr, om den som är skyldig att betala avgiften är en fysisk person (eller en ideell förening). Detta är en sänkning av avgiften, från de 5 000 kr som i dag gäller för alla överträdelser av artikeln.

Överträdelse enligt den föreslagna nya 9 kap. 17 a § förordningen om miljösanktionsavgifter (avsnitt 5.4) av 7 § f-gasförordningen genom att som annan än ett företag som har antingen ett certifikat i enlighet med 18 §, eller en anställd som har antingen ett certifikat enligt 17 §, eller ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon kan för en enskild individ leda till en miljösanktionsavgift på 3 000 kronor.

Förslagen bedöms i övrigt inte få några konsekvenser för enskilda individer.

9.2 Konsekvenser för människors hälsa

Förslagen påverkar i första hand miljön, men kan genom att en förbättrad miljö har en generellt gynnsam inverkan på människors hälsa i förlängningen förväntas ha en positiv effekt även i det avseendet.

9.3 Konsekvenser för miljön

Tydligare regler ger förbättrad möjlighet att bedriva tillsyn av att bestämmelser följs, vilket minskar läckage av f-gaser och ämnen som bryter ned ozonskiktet, och därmed ämnenas klimatpåverkan.

9.4 Konsekvenser för näringsidkare

F-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen

Kyla och värme behövs i många delar av samhället. Nästan alla livsmedelsbutiker berörs av bestämmelser om f-gaser. Livsmedelsbutiker är också de vanligaste operatörerna. Även annan verksamhet som innebär livsmedelshantering, som restauranger och matproducenter, berörs.

Fastighetsbolag berörs om de har luftkonditionering. De flesta kommuner berörs genom att de har matberedning och luftkonditionering. Energibolag berörs med avseende på fjärrkyla och ställverk (elektriska brytare). När det gäller fordon så berörs tågforetag, flygbolag (tillverkning och ägare), bussforetag och fordonstillverkare (personbilar, transportbilar, arbetsfordon).

Statistik över berörda näringsidkare och utsläpp

I Sverige finns ca 2 500 certifierade tekniker för kyla/värme och ca 2 600 certifierade för AC i fordon.

Den största branchorganisationen för kyl och värme har ca 500 medlemmar. Många av medlemmarna är försäljare av utrustning och foretag som utför installation och service hos mindre operatörer.

De foretag som berörs är allt från fåmansforetag till internationella koncerner.

Ca 150 svenska foretag rapporterar import av f-gaser till EU:s kvotregister.

Utsläppen av f-gaser är ca 2 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. De flesta utsläppen kommer från verksamheter som berörs av f-gasförordningen eller förordningen om ozonnedbrytande ämnen.

Lättare att tillämpa bestämmelserna

Sammanfattningsvis bedöms de föreslagna ändringarna och förtydligandena underlätta tillämpningen av bestämmelserna för berörda näringsidkare, bland annat tack vare uppdaterade standarder, förtydligande av ordförklaringar, omstrukturering av vissa bestämmelser och att överflödiga bestämmelser tas bort.

Även de förtydligade kraven i f-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen och den förbättrade anpassningen av bestämmelser i f-gasförordningen till bestämmelserna i EU-förordningen om f-gaser bör underlätta förståelse och tillämpning av bestämmelserna.

Förslag som kan uppfattas som betungande för näringsidkare

Bestämmelsen i den föreslagna 11 a § f-gasförordningen (avsnitt 3.4) om att servicetekniker ska se till att läckage har åtgärdats innan

luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på motsvarar en bestämmelse i förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen, som 2016 ersattes av f-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen. Enligt 8 § i den gamla förordningen var det förbjudet att fylla systemet med f-gaser innan nödvändiga reparationer genomförts, om det från ett luftkonditioneringsystem i ett fordon hade läckt ut mer f-gaser än vad som var normalt med hänsyn till det som krävdes i fråga om läckage. Det innebär att verkstädernas arbetssätt inte nödvändigtvis behöver förändras.

Det föreslagna nya kravet i 12 a § f-gasförordningen (avsnitt 3.5) på dokumentation av bevis för att installation kommer att utföras av ett certifierat företag vid försäljning av icke-hermetiskt tillsluten utrustning till slutanvändare innebär en tillkommande administrativ börda för berörda näringsidkare.

Det föreslagna tillägget i 15 § f-gasförordningen (avsnitt 3.7) till rapporteringskravet för utrustning som innehåller minst 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas innebär att operatörer kommer att behöva ange ytterligare en uppgift i redan befintlig rapportering, vilket dock inte beräknas orsaka några extra kostnader.

Enhetliga certifieringskrav gynnar konkurrens på lika villkor

Förtydligandet i bestämmelsen i 19 § f-gasförordningen (avsnitt 3.10) av de lägre kunskapskraven på personer som endast utför installation, service och underhåll av luftkonditioneringsutrustning i fordon som innehåller mindre än 20 ton koldioxidekvivalenter leder tillsammans med möjligheten enligt 19 a § för Naturvårdsverket att meddela närmare föreskrifter om de krav som avses (avsnitt 3.10) till mer enhetliga certifieringskrav, vilket gynnar konkurrens på lika villkor.

Att certifikat för arbete med certifiering för elektriska brytare får utfärdas av den som får utfärda certifikat för arbete med kyl, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning underlättar för berörda näringsidkare

Den föreslagna bestämmelsen i 26 § f-gasförordningen (avsnitt 3.13) om att certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare får utfärdas av någon som får utfärda personalcertifikat för den som arbetar med kyl, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning underlättar för berörda näringsidkare.

Att haloner får användas i civila luftfartyg underlättar för berörda näringsidkare

Den föreslagna bestämmelsen i 10 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen (avsnitt 4.3) om att haloner trots förordningens 6 § får användas i eller vid installation av brandsläckningsanordningar som är placerade i civila luftfartyg underlättar för berörda näringsidkare.

Sanktioner

Överträdelsen enligt den föreslagna 9 kap. 1 a § förordningen om miljö-sanktionsavgifter (avsnitt 5.1) av artikel 3.4 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att inte uppfylla föreskrivna krav på certifiering kan för enskilda näringsidkare innebära konsekvenser i form av miljö-sanktionsavgift på 3 000 kronor, och för juridiska personer en avgift på 10 000 kronor.

Den föreslagna överträdelsen enligt 9 kap. 6 § förordningen om miljö-sanktionsavgifter (avsnitt 5.3) av artikel 15 i förordning (EU) nr 517/2014 genom att överskrida överförd kvot fluorkolväten kan leda till en miljö-sanktionsavgift på 5 000 kronor.

Överträdelse enligt de föreslagna nya 9 kap. 17 och 17 a §§ förordningen om miljö-sanktionsavgifter (avsnitt 5.4) av 7 § f-gasförordningen genom att sälja f-gas till annan än ett företag som har antingen ett certifikat i enlighet med 18 §, eller en anställd som har antingen ett certifikat enligt 17 §, eller ett intyg enligt bestämmelserna i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon, eller genom att som annan än ett sådant företag köpa f-gas kan leda till en miljö-sanktionsavgift på 5 000 kronor.

Överträdelse enligt den föreslagna nya 9 kap. 17 c § förordningen om miljö-sanktionsavgifter (avsnitt 5.5) av den föreslagna nya bestämmelsen i 11 a § f-gasförordningen genom att inte se till att utrustningen är läckagekontrollerad och att läckage har åtgärdats innan utrustningen fylls kan leda till en miljö-sanktionsavgift på 5 000 kronor.

De föreslagna miljö-sanktionsavgifterna bedöms leda till en sundare konkurrens på de berörda marknaderna.

Tillsyn

Det föreslagna förtydligandet av fördelningen av kommunernas tillsyns-ansvar för mobil utrustning som innehåller kontrollerade ämnen enligt EU-förordningen om f-gaser eller EU-förordningen om ämnen som bryter

ned ozonskiktet kan bidra till en sundare konkurrens på de berörda marknaderna.

9.5 Konsekvenser för berörda myndigheter

Tillägget i 15 § f-gasförordningen (avsnitt 3.7) till rapporteringskravet för utrustning som innehåller minst 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas innebär att tillsynsmyndigheterna ges förbättrad möjlighet att följa upp fastställda krav.

Ingen av de nya bestämmelser som föreslås innebär att tillsynsmyndigheternas tillsynsområden utvidgas, dvs. varken

- 11 a § f-gasförordningen (avsnitt 3.4) som anger att servicetekniker ska se till att läckage har åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på,
- 12 a § f-gasförordningen (avsnitt 3.5) som anger att den som säljer icke-hermetiskt sluten utrustning påfylld med f-gas till slutanvändare ska dokumentera bevis för att installationen kommer att utföras av ett certifierat företag, eller
- ändringen av bestämmelsen i 10 § förordningen om ozonnedbrytande ämnen (avsnitt 4.3) som innebär att haloner ska få användas i brandsläckare även i civila luftfartyg.

Bedömningen beror på att samtliga nya bestämmelser avser redan befintliga tillsynsobjekt.

Utöver att en miljöstraffavgift föreslås för överträdelse av det nya kravet på att läckage ska ha åtgärdats innan luftkonditioneringsutrustning i fordon fylls på gäller de föreslagna miljöstraffavgifterna överträdelser av redan befintliga bestämmelser. Därmed bör resursåtgången hos tillsynsmyndigheterna inte öka nämnvärt till följd av förslagen.

Kommunfullmäktige får enligt 27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken meddela föreskrifter om avgifter för kommunens kostnader för prövning och tillsyn enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Förslaget har ingen påverkan på den kommunala självstyrelsen.

Ärendetillströmningen till mark- och miljödomstolarna kan vad gäller överklaganden av miljöstraffsavgifter eventuellt öka, dock sannolikt endast marginellt.

9.6 Statsfinansiella konsekvenser

Den som enligt ett beslut av en tillsynsmyndighet ska betala en miljöstraffsavgift får överklaga beslutet till mark- och miljödomstol. Mot bakgrund av ärendenas enkla karaktär och det strikta ansvaret för en överträdelse bedöms dock förslaget inte innebära mer än en marginellt ökad ärendetillströmning till domstolarna. De sanktioner som tillsynsmyndigheterna beslutar om tillfaller staten, vilket dock inte förväntas påverka stadsbudgeten i nämnvärd utsträckning.

9.7 Alternativa lösningar

Alternativ till ändringar i f-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen

Eftersom de föreslagna förändringarna syftar till att förenkla förståelsen och tillämpningen av befintliga bestämmelser samt att minska de kontrollerade ämnenas klimatpåverkan har inga alternativa lösningar utretts.

Alternativ till miljöstraffsavgifter

Ett alternativ till miljöstraffsavgifter är straffsanktioner. Överträdelser av krav på certifiering är dock enkla att utreda. Kraven innebär tydliga ramar för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter, och överträdelser av dem är av mindre allvarlig karaktär. Kraven bör därmed inte kriminaliseras. Förfarandet för miljöstraffsavgifter är däremot väl lämpat för att beivra en överträdelse av det aktuella slaget.

Samma överväganden kring val av sanktion gör sig gällande beträffande överskridande av en överförd kvot som vid ett överskridande av en tilldelad kvot. En straffsanktion när det gäller överskridande av en överförd kvot framstår därmed som både omotiverad och oproportionerlig. Tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att ingripa mot ett överskridande av en överförd kvot med samma miljöstraffsavgift som ett överskridande av en tilldelad kvot.

9.8 Effekterna om ingen reglering sker

Effekterna av att inte ändra de aktuella bestämmelserna i f-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen

Effekterna av att inte ändra de aktuella bestämmelserna i f-gasförordningen och förordningen om ozonnedbrytande ämnen är att bestämmelserna förblir onödigt svåröverskådliga och svårtillämpade, samt att bristande anpassning av bestämmelserna i f-gasförordningen till EU-förordningen om f-gaser och överflödiga bestämmelser fortsätter att bidra till detta. Detta innebär en risk för onödigt stor klimatpåverkan av de reglerade ämnena.

Effekterna av att inte införa en miljösanktionsavgift för en överträdelse av krav på certifikat

Effekterna av att inte införa en miljösanktionsavgift en överträdelse av ett krav på certifikat i EU-förordningen om f-gaser är en risk för felaktig och riskfylld hantering som i sin tur riskerar att leda till att de f-gasernas klimatpåverkan inte minskar i önskvärd takt, eller i sämsta fall till att den fall ökar. Certifieringskrav vars överträdelser inte medför en sanktionsavgift riskerar även att resultera i osund konkurrens på den aktuella tjänstemarknaden, och i att sanktionsavgiften för en överträdelse av de nationella certifieringskraven gällande mobil utrustning uppfattas som oproportionerlig och oförutsebar.

Effekterna av att ingen reglering sker när det gäller överskridande av överförd kvot fluorkolväten är att en överträdelse som är likvärdig med ett överskridande av en tilldelad kvot kan ske utan att tillsynsmyndigheten kan ingripa med en miljösanktionsavgift. Det framstår som omotiverat och oproportionerligt och kan leda till orättvis och osund konkurrens på marknaden. Även här finns en risk att den redan befintliga sanktionsavgiften, dvs. för ett överskridande av en tilldelad kvot, uppfattas som oförutsebar om ingen reglering sker.

9.9 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet), ska förslag till författningar avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet anmälas till kommissionen. Tjänstedirektivet innehåller två bestämmelser om anmälningsskyldighet. Den ena avser krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige och omfattar endast ett antal specifika krav som räknas upp i direktivet. Kravet

finns i artikel 15.7, som hänvisar till artikel 15.2 där de anmälningsskyldiga kraven listas. Den andra avser samtliga krav som även är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige, utan i ett annat land inom EU eller EES, och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige. Denna anmälningsskyldighet regleras i artikel 39.5.

De remitterade bestämmelserna innehåller inget anmälningsskyldigt krav enligt artikel 15.7, men däremot omfattas de krav på certifikat som förtydligas av anmälningsskyldighet enligt artikel 39.5 i direktivet och kommer att anmälas.

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte. Eftersom f-gaser har stor klimatpåverkan finns ett starkt allmänintresse av att verksamhet med gaserna regleras genom krav på certifikat. Bestämmelserna kompletterar liknande bestämmelser i EU-förordningen om f-gaser och är proportionerliga i förhållande till sitt syfte.

Anmälningsskyldighetsproceduren enligt tjänstedirektivet har ingen s.k. frysningsperiod, varför en sådan anmälan inte påverkar bestämmelsernas ikraftträdande.

Förslaget utgör ingen sådan väsentlig ändring som föranleder anmälningsskyldighet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsskyldighetsdirektivet).